

18.10.2024

A10-0004/ 001-035

ÄNDRINGSFÖRSLAG 001-035

från Utskottet för sysselsättning och sociala frågor

Betänkande

Li Andersson

Riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik

A10-0004/2024

Förslag till beslut (COM(2024)0599 – C10-0084/2024 – 2024/0599(NLE))

Ändringsförslag 1

Förslag till beslut

Skäl -1 (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(-1) Europaparlamentet välkomnar kommissionens förslag till uppdaterade sysselsättningsriktlinjer för medlemsstaterna, särskilt dess starka fokus på utbildning, ny teknik, artificiell intelligens och algoritmisk verksamhetsledning samt de senaste politiska initiativen som t.ex. plattformsarbete, överkomliga bostäder och krafttag mot arbetskrafts- och kompetensbrist. I syfte att stärka det demokratiska beslutsfattandet upprepar parlamentet sitt krav på att involveras i fastställandet av de integrerade riktlinjerna på unionsnivå på lika villkor som rådet, i linje med sina lagstiftningsresolutioner av den 8 juli 2015, den 19 april 2018, den 10 juli 2020 och den 18 oktober 2022 om relevanta förslag till rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik.

Motivering

Ska ingå i Europaparlamentets resolution.

Ändringsförslag 2

Förslag till beslut

Skäl 1

Kommissionens förslag

(1) Medlemsstaterna och unionen ska arbeta för att utveckla en samordnad sysselsättningsstrategi och särskilt för att främja kvalificerad, utbildad och anpassningsbar arbetskraft och en arbetsmarknad som är framtidsorienterad och kan reagera snabbt på ekonomiska förändringar i syfte att uppnå full sysselsättning och sociala framsteg, balanserad tillväxt, hög miljöskyddsnivå och bättre miljö, enligt de mål som fastställs i artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). Medlemsstaterna bör betrakta främjande av **sysselsättningen** som en fråga av gemensamt intresse och inom rådet samordna sina åtgärder i detta hänseende, med beaktande av nationell praxis i fråga om arbetsmarknadsparternas ansvar.

Ändringsförslag

(1) Medlemsstaterna och unionen ska arbeta för att utveckla en samordnad sysselsättningsstrategi och särskilt för att främja **sysselsättning av god kvalitet och förbättrade arbetsvillkor, en** kvalificerad, utbildad och anpassningsbar arbetskraft och en arbetsmarknad som är **inkluderande, resilient**, framtidsorienterad och kan reagera snabbt på ekonomiska **och demografiska** förändringar i syfte att uppnå full sysselsättning och sociala framsteg, balanserad tillväxt, hög miljöskyddsnivå och bättre miljö, enligt de mål som fastställs i artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). Medlemsstaterna bör betrakta främjande av **sysselsättning av god kvalitet** som en fråga av gemensamt intresse och inom rådet samordna sina åtgärder i detta hänseende, med beaktande av nationell praxis i fråga om arbetsmarknadsparternas ansvar.

Ändringsförslag 3

Förslag till beslut

Skäl 4

Kommissionens förslag

(4) För att öka de ekonomiska och sociala framstegen och den uppåtgående konvergensen, stödja den gröna och den digitala omställningen, stärka unionens industriella bas och uppnå inkluderande, konkurrenskraftiga och resilienta arbetsmarknader i unionen bör medlemsstaterna åtgärda arbetskrafts- och

Ändringsförslag

(4) För att öka de ekonomiska och sociala framstegen och den uppåtgående konvergensen, stödja den gröna och den digitala omställningen, stärka unionens industriella bas och uppnå inkluderande, konkurrenskraftiga och resilienta arbetsmarknader i unionen, **samtidigt som negativa sociala konsekvenser förhindras**,

kompetensbristen, med ett särskilt fokus på att förbättra grundläggande färdigheter, särskilt för mindre gynnade elever, och på vetenskap, teknik, ingenjörskonst och matematik inom grundutbildning och högre utbildning, samt främja framtidsorienterad yrkesutbildning och livslång kompetenshöjning och omskolning, liksom effektiva och aktiva arbetsmarknadsåtgärder och förbättrade arbetsvillkor och karriärmöjligheter. Det är av särskild vikt för de mindre utvecklade, avlägsna områdena och de yttersta randområdena i EU där behoven är störst. Brister kan åtgärdas ytterligare genom att förbättra rättvis rörlighet för arbetstagare och inlärare i EU och locka talanger från länder utanför EU. Kopplingarna mellan utbildningssystemet och arbetsmarknaden bör stärkas och färdigheter, kunskaper och kompetenser som förvärvats genom icke-formellt och informellt lärande erkänns.

bör medlemsstaterna **främja rättvisa löner och anständiga arbetsvillkor, demokrati i arbetslivet, social dialog och kollektivförhandlingar, skydda arbetstagarnas rättigheter**, åtgärda arbetskrafts- och kompetensbristen, med ett särskilt fokus på att förbättra grundläggande **och övergripande** färdigheter, särskilt för mindre gynnade elever, och på vetenskap, teknik, ingenjörskonst och matematik inom grundutbildning och högre utbildning, samt främja framtidsorienterad yrkesutbildning och livslång kompetenshöjning och omskolning, liksom effektiva och aktiva arbetsmarknadsåtgärder och förbättrade arbetsvillkor och karriärmöjligheter. **Medlemsstaterna bör vidta förebyggande och snabba åtgärder för att minska andelen elever som lämnar skolan i förtid, med särskilt fokus på studenter i riskzonen. Sådana åtgärder kommer att omfatta psykologiskt stöd, mentorskap, studie- och yrkesvägledning samt fritidsverksamhet som främjar elevernas intresse och deltagande, för att säkerställa inkluderande och kvalitativ utbildning för alla.** Det är av särskild vikt för de mindre utvecklade, avlägsna områdena och de yttersta randområdena i EU där behoven är störst. Brister kan åtgärdas ytterligare genom att förbättra rättvis rörlighet för arbetstagare och inlärare i EU **mellan regioner i samma medlemsstater** och locka talanger från länder utanför EU. **I detta sammanhang är det viktigt att särskilt uppmärksamma individer som inte studerar eller arbetar, dvs. unga som varken arbetar eller studerar.** **Medlemsstaterna bör främja särskilda strategier för att återintegrera unga som varken arbetar eller studerar i utbildningssystemet och på arbetsmarknaden genom riktade program för utbildning, mentorskap, vägledning och arbetsförmedling.** Kopplingarna mellan utbildningssystemet och arbetsmarknaden bör **fortsatt** stärkas **för att främja förvärv av övergripande**

kunskaper och mjuka färdigheter samt uppmuntra en internationalisering av utbildningsutbudet, inbegripet när det gäller universitet, och färdigheter, kunskaper och kompetenser som förvärvats genom icke-formellt och informellt lärande erkänns.

Ändringsförslag 4

Förslag till beslut Skäl 5

Kommissionens förslag

(5) Riktlinjerna överensstämmer med den nya EU-ramen för ekonomisk styrning som trädde i kraft den 30 april 2024, befintlig unionslagstiftning och olika unionsinitiativ, inklusive rådets rekommendationer av den 14 juni 2021⁵, den 29 november 2021⁶, den 5 april 2022⁷, den 16 juni 2022⁸, den 28 november 2022⁹, den 8 december 2022¹⁰, den 30 januari 2023¹¹, den 12 juni 2023¹² och den 27 november 2023¹³, kommissionens rekommendation (EU) 2021/402¹⁴, rådets resolution av den 26 februari 2021¹⁵, kommissionens meddelanden om att bygga upp en ekonomi som fungerar för människor: en handlingsplan för den sociala ekonomin¹⁶, om handlingsplanen för digital utbildning 2021–2027¹⁷, om strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030¹⁸, om sysselsättningspaketet för personer med funktionsnedsättning¹⁹, om en europeisk strategi för vård och omsorg²⁰, om en industriplan i den gröna given för nettonollåldern²¹, om stärkt dialog mellan arbetsmarknadens parter i Europeiska unionen²², om bättre bedömning av fördelningseffekter av medlemsstaternas politik²³ och om Arbetskrafts- och kompetensbrist i EU: en handlingsplan²⁴, Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2021/2316²⁵ och (EU) 2023/936²⁶, direktiv (EU) 2022/2041²⁷, (EU) 2022/2381²⁸ och EU 2023/970²⁹ samt kommissionens

Ändringsförslag

(5) Riktlinjerna *bidrar till det fullständiga genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, EU:s överordnade mål för 2030 och FN:s mål för hållbar utveckling, samt* överensstämmer med den nya EU-ramen för ekonomisk styrning som trädde i kraft den 30 april 2024, befintlig unionslagstiftning och olika unionsinitiativ, inklusive rådets rekommendationer av den 14 juni 2021⁵, den 29 november 2021⁶, den 5 april 2022⁷, den 16 juni 2022⁸, den 28 november 2022⁹, den 8 december 2022¹⁰, den 30 januari 2023¹¹, den 12 juni 2023¹² och den 27 november 2023¹³, kommissionens rekommendation (EU) 2021/402¹⁴, rådets resolution av den 26 februari 2021¹⁵, kommissionens meddelanden om att bygga upp en ekonomi som fungerar för människor: en handlingsplan för den sociala ekonomin¹⁶, om handlingsplanen för digital utbildning 2021–2027¹⁷, om strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030¹⁸, om sysselsättningspaketet för personer med funktionsnedsättning¹⁹, om en europeisk strategi för vård och omsorg²⁰, om en industriplan i den gröna given för nettonollåldern²¹, om stärkt dialog mellan arbetsmarknadens parter i Europeiska unionen²², om bättre bedömning av fördelningseffekter av medlemsstaternas politik²³ och om Arbetskrafts- och kompetensbrist i EU: en

förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv av den 9 december 2021 om bättre arbetsvillkor för plattformarbete³⁰.

handlingsplan²⁴, Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2021/2316²⁵ och (EU) 2023/936²⁶, direktiv (EU) 2022/2041²⁷, (EU) 2022/2381²⁸, EU 2023/970²⁹ **och EU 2024/1500^{29a}** samt kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv av den 9 december 2021 om bättre arbetsvillkor för plattformarbete³⁰, **till ett direktiv om inrättande av EU-intyget om funktionsnedsättning och EU-parkeringsstillståndet för personer med funktionsnedsättning^{30a}, till ett direktiv om ändring av direktiv 2009/38/EG vad gäller inrättandet av europeiska företagsråd och deras funktionssätt^{30b} och till ett direktiv om att förbättra och tillämpa arbetsvillkor för praktikanter^{30c}.**

⁵ Rådets rekommendation (EU) 2021/1004 av den 14 juni 2021 om inrättande av en europeisk barngaranti (EUT L 223, 22.6.2021, s. 14).

⁶ Rådets rekommendation av den 29 november 2021 om strategier för blandat lärande för högkvalitativ och inkluderande grundskole- och gymnasieutbildning (EUT C 504, 14.12.2021, s. 21).

⁷ Rådets rekommendation av den 5 april 2022 om brobyggande för ett effektivt europeiskt samarbete om högre utbildning (EUT C 160, 13.4.2022, s. 1).

⁸ Rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om en europeisk strategi för mikromeriter för livslångt lärande och anställbarhet (EUT C 243, 27.6.2022, s. 10), rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om individuella utbildningskonton (EUT C 243, 27.6.2022, s. 26), rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om säkerställande av en rättvis omställning till klimatneutralitet (EUT C 243, 27.6.2022, s. 35) samt rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om lärande inför den gröna omställningen och hållbar utveckling (EUT C 243, 27.6.2022,

⁵ Rådets rekommendation (EU) 2021/1004 av den 14 juni 2021 om inrättande av en europeisk barngaranti (EUT L 223, 22.6.2021, s. 14).

⁶ Rådets rekommendation av den 29 november 2021 om strategier för blandat lärande för högkvalitativ och inkluderande grundskole- och gymnasieutbildning (EUT C 504, 14.12.2021, s. 21).

⁷ Rådets rekommendation av den 5 april 2022 om brobyggande för ett effektivt europeiskt samarbete om högre utbildning (EUT C 160, 13.4.2022, s. 1).

⁸ Rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om en europeisk strategi för mikromeriter för livslångt lärande och anställbarhet (EUT C 243, 27.6.2022, s. 10), rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om individuella utbildningskonton (EUT C 243, 27.6.2022, s. 26), rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om säkerställande av en rättvis omställning till klimatneutralitet (EUT C 243, 27.6.2022, s. 35) samt rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om lärande inför den gröna omställningen och hållbar utveckling (EUT C 243, 27.6.2022,

s. 1).

⁹ Rådets rekommendation av den 28 november 2022 om vägar till en framgångsrik skolgång och om ersättande av rådets rekommendation av den 28 juni 2011 om politiska strategier för att minska andelen elever som lämnar skolan i förtid (EUT C 469, 9.12.2022, s. 1).

¹⁰ Rådets rekommendation av den 8 december 2022 om tillgång till långvarig vård och omsorg till överkomliga priser och av god kvalitet (EUT C 476, 15.12.2022, s.1) samt rådets rekommendation av den 8 december 2022 om förskoleverksamhet och barnomsorg: Barcelonamålen för 2030 (EUT C 484, 20.12.2022, s. 1).

¹¹ Rådets rekommendation av den 30 januari 2023 om tillräcklig minimiinkomst som säkerställer aktiv inkludering (EUT C 41, 3.2.2023, s. 1).

¹² Rådets rekommendation av den 12 juni 2023 om stärkt dialog mellan arbetsmarknadens parter i Europeiska unionen (OJ C/2023/1389, 6.12.2023).

¹³ Rådets rekommendation av den 27 november 2023 om utveckling av ramvillkor för den sociala ekonomin (EUT C/2023/1344, 29.11.2023).

¹⁴ Kommissionens rekommendation (EU) 2021/402 av den 4 mars 2021 om ändamålsenliga aktiva arbetsmarknadsåtgärder till följd av covid-19-krisen (Ease-åtgärder) (EUT L 80, 8.3.2021, s. 1).

¹⁵ Rådets resolution om en strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030) (EUT C 66, 26.2.2021, s. 1).

¹⁶ COM(2021) 778 final.

¹⁷ COM(2020) 624 final.

¹⁸ COM(2021) 101 final.

¹⁹ Arbetsmarknadspaketet för personer med funktionsnedsättning – Sysselsättning,

s. 1).

⁹ Rådets rekommendation av den 28 november 2022 om vägar till en framgångsrik skolgång och om ersättande av rådets rekommendation av den 28 juni 2011 om politiska strategier för att minska andelen elever som lämnar skolan i förtid (EUT C 469, 9.12.2022, s. 1).

¹⁰ Rådets rekommendation av den 8 december 2022 om tillgång till långvarig vård och omsorg till överkomliga priser och av god kvalitet (EUT C 476, 15.12.2022, s.1) samt rådets rekommendation av den 8 december 2022 om förskoleverksamhet och barnomsorg: Barcelonamålen för 2030 (EUT C 484, 20.12.2022, s. 1).

¹¹ Rådets rekommendation av den 30 januari 2023 om tillräcklig minimiinkomst som säkerställer aktiv inkludering (EUT C 41, 3.2.2023, s. 1).

¹² Rådets rekommendation av den 12 juni 2023 om stärkt dialog mellan arbetsmarknadens parter i Europeiska unionen (OJ C/2023/1389, 6.12.2023).

¹³ Rådets rekommendation av den 27 november 2023 om utveckling av ramvillkor för den sociala ekonomin (EUT C/2023/1344, 29.11.2023).

¹⁴ Kommissionens rekommendation (EU) 2021/402 av den 4 mars 2021 om ändamålsenliga aktiva arbetsmarknadsåtgärder till följd av covid-19-krisen (Ease-åtgärder) (EUT L 80, 8.3.2021, s. 1).

¹⁵ Rådets resolution om en strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030) (EUT C 66, 26.2.2021, s. 1).

¹⁶ COM(2021) 778 final.

¹⁷ COM(2020) 624 final.

¹⁸ COM(2021) 101 final.

¹⁹ Arbetsmarknadspaketet för personer med funktionsnedsättning – Sysselsättning,

socialpolitik och inkludering – Europeiska kommissionen (europa.eu)

²⁰ COM(2022) 440 final.

²¹ COM(2023) 62 final.

²² COM(2023) 38 och 40 final.

²³ COM(2022) 494 final.

²⁴ COM(2024) 131 final.

²⁵ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2021/2316 av den 22 december 2021 om ett Europaår för ungdomar (2022) (EUT L 462, 28.12.2021, s. 1).

²⁶ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2023/936 av den 10 maj 2023 om ett Europaår för kompetens (EUT L 125, 11.5.2023, s. 1).

²⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2041 av den 19 oktober 2022 om tillräckliga minimilöner i Europeiska unionen (EUT L 275, 25.10.2022, s. 33).

²⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2381 av den 23 november 2022 om en jämnare könsfördelning bland styrelseledamöter i börsnoterade företag och därmed sammanhängande åtgärder (EUT L 315, 7.12.2022, s. 44).

²⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/970 av den 10 maj 2023 om stärkt tillämpning av principen om lika lön för kvinnor och män för lika eller likvärdigt arbete genom insyn i lönesättningen och efterlevnadsmekanismer (EUT L 132, 17.5.2023, s. 21).

socialpolitik och inkludering – Europeiska kommissionen (europa.eu)

²⁰ COM(2022) 440 final.

²¹ COM(2023) 62 final.

²² COM(2023) 38 och 40 final.

²³ COM(2022) 494 final.

²⁴ COM(2024) 131 final.

²⁵ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2021/2316 av den 22 december 2021 om ett Europaår för ungdomar (2022) (EUT L 462, 28.12.2021, s. 1).

²⁶ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2023/936 av den 10 maj 2023 om ett Europaår för kompetens (EUT L 125, 11.5.2023, s. 1).

²⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2041 av den 19 oktober 2022 om tillräckliga minimilöner i Europeiska unionen (EUT L 275, 25.10.2022, s. 33).

²⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2381 av den 23 november 2022 om en jämnare könsfördelning bland styrelseledamöter i börsnoterade företag och därmed sammanhängande åtgärder (EUT L 315, 7.12.2022, s. 44).

²⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/970 av den 10 maj 2023 om stärkt tillämpning av principen om lika lön för kvinnor och män för lika eller likvärdigt arbete genom insyn i lönesättningen och efterlevnadsmekanismer (EUT L 132, 17.5.2023, s. 21).

^{29a}Europaparlamentets och rådet direktiv (EU) 2024/1500 av den 14 maj 2024 om standarder för likabehandlingsorgan på området likabehandling av och lika möjligheter för kvinnor och män i fråga om anställning och yrke och om ändring av direktiven 2006/54/EG och 2010/41/EU (EUT L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj>).

³⁰ COM (2021) 762 *final*

³⁰ COM (2021)0762.

^{30a} COM (2023)0512.

^{30b} COM (2024)0014.

^{30c} COM (2024)0132.

Ändringsförslag 5

Förslag till beslut Skäl 6

Kommissionens förslag

(6) I den europeiska planeringsterminen kombineras de olika instrumenten i en övergripande ram för en integrerad multilateral samordning och övervakning av ekonomisk politik *och* sysselsättningspolitik inom unionen. Planeringsterminen syftar till miljömässig hållbarhet, produktivitet, rättvisa och makroekonomisk stabilitet *och integrerar samtidigt principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter och dess övervakningsverktyg, den sociala resultattavlan, vilket möjliggör en analys av riskerna med och utmaningarna för social uppåtående konvergens i unionen* och skapar starka förbindelser med arbetsmarknadens parter, civilsamhället och andra berörda parter. Planeringsterminen främjar arbetet med att nå målen för hållbar utveckling. Unionens och medlemsstaternas ekonomiska politik och sysselsättningspolitik bör samordnas med unionens rättvisa omställning till en klimatneutral, miljömässigt hållbar och digital ekonomi, förbättra konkurrenskraften, säkerställa *skäliga* arbetsvillkor, främja innovation, social rättvisa, lika möjligheter och en uppåtående socioekonomisk konvergens och bekämpa ojämlikheter och regionala skillnader.

Ändringsförslag

(6) I den europeiska planeringsterminen kombineras de olika instrumenten i en övergripande ram för en integrerad multilateral samordning och övervakning av ekonomisk politik, sysselsättningspolitik *samt social- och miljöpolitik* inom unionen. *Som en del av sin integrerade analys av sysselsättningen och den sociala utvecklingen inom ramen för den europeiska planeringsterminen bedömer kommissionen de socioekonomiska riskerna med uppåtående social konvergens i medlemsstaterna och övervakar framstegen för genomförandet av principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter på grundval av den sociala resultattavlan och principerna i ramen för social konvergens.* Planeringsterminen syftar till miljömässig hållbarhet, produktivitet, rättvisa och makroekonomisk stabilitet och skapar starka förbindelser med arbetsmarknadens parter, civilsamhället och andra berörda parter. Planeringsterminen främjar arbetet med att nå målen för hållbar utveckling, *däribland det femte målet för hållbar utveckling om jämställdhet. Jämställdhetspolitiken bör förankras och integreras i alla faser av den ekonomiska styrningen.* Unionens och medlemsstaternas ekonomiska politik och sysselsättningspolitik bör samordnas med unionens rättvisa omställning till en klimatneutral, *socialt inkluderande*, miljömässigt hållbar och digital ekonomi, förbättra konkurrenskraften *och*

produktiviteten, säkerställa *rättvisa löner och anständiga* arbetsvillkor, främja innovation, *demokrati i arbetslivet*, *social dialog och kollektivförhandlingar*, social rättvisa, lika möjligheter och en uppåtgående socioekonomisk konvergens, *stödja* och *investera i barn och unga*, bekämpa ojämlikheter och regionala skillnader *och utrota fattigdom*.

Ändringsförslag 6

Förslag till beslut Skäl 7 – stycke 1

Kommissionens förslag

Klimatförändringarna och andra miljörelaterade utmaningar, behovet av att säkerställa en rättvis grön omställning, energioberoende, ökad konkurrenskraft för industrier med nettonollutsläpp och behovet av att säkra Europas öppna strategiska oberoende samt digitalisering, artificiell intelligens och plattformsekonomin, ökat distansarbete och demografiska förändringar förändrar i hög grad unionens ekonomier och samhällen. Unionen och dess medlemsstater måste arbeta tillsammans och proaktivt hantera sådana strukturella utvecklingar på ett ändamålsenligt sätt och anpassa befintliga system efter behov, med beaktande av det nära ömsesidiga beroendet mellan medlemsstaternas ekonomier och arbetsmarknader och tillhörande politik. Detta kräver en samordnad, ambitiös och verkningsfull politik *både* på unions- och medlemsstatsnivå samtidigt som man erkänner arbetsmarknadsparternas roll, i överensstämmelse med EUF-fördraget och med unionens regler om ekonomisk styrning och med beaktande av den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Dessa politiska insatser bör omfatta stimulans för hållbara investeringar i alla EU:s regioner, förnyade satsningar på

Ändringsförslag

Klimatförändringarna, *förlusten av biologisk mångfald* och andra miljörelaterade utmaningar, behovet av att säkerställa en rättvis grön omställning, energioberoende, ökad konkurrenskraft för industrier med nettonollutsläpp och behovet av att säkra Europas öppna strategiska oberoende samt digitalisering, artificiell intelligens och plattformsekonomin, ökat distansarbete och demografiska förändringar förändrar i hög grad unionens ekonomier och samhällen. Unionen och dess medlemsstater måste arbeta tillsammans och proaktivt hantera sådana strukturella utvecklingar på ett ändamålsenligt sätt och anpassa befintliga system efter behov, med beaktande av det nära ömsesidiga beroendet mellan medlemsstaternas ekonomier och arbetsmarknader och tillhörande politik. Detta kräver en samordnad, ambitiös och verkningsfull politik på unions- och medlemsstatsnivå *samt regional nivå* samtidigt som man erkänner *och involverar arbetsmarknadens parter och erkänner deras roll*, i överensstämmelse med EUF-fördraget och med unionens regler om ekonomisk styrning och med beaktande av den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Dessa politiska insatser bör

strukture reformer i lämplig ordningsföljd och investeringar som främjar en hållbar och inkluderande ekonomisk tillväxt, skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet, produktiviteten, **skäliga** arbetsvillkor, den sociala och territoriella sammanhållningen, den uppåtgående socioekonomiska konvergensen, resiliensen och det finanspolitiska ansvaret.

omfatta stimulans för hållbara investeringar i alla EU:s regioner, förnyade satsningar på strukture reformer i lämplig ordningsföljd och investeringar som främjar en hållbar och inkluderande ekonomisk tillväxt, skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet, produktiviteten, **anständiga** arbetsvillkor, den sociala och territoriella sammanhållningen, den uppåtgående socioekonomiska konvergensen, **den sociala rättvisan, lika möjligheter**, resiliensen och det finanspolitiska **och sociala** ansvaret.

Ändringsförslag 7

Förslag till beslut Skäl 11

Kommissionens förslag

(11) Efter den ryska invasionen av Ukraina fördömde Europeiska rådet i sina slutsatser den 24 februari 2022 Rysslands handlingar, vars syfte är att undergräva den europeiska och globala säkerheten och stabiliteten, och uttryckte sin solidaritet med det ukrainska folket och framhöll Rysslands kränkning av internationell rätt och principerna i Förenta nationernas stadga. I den nuvarande situationen erbjuder tillfälligt skydd, som beviljas genom rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 och förlängs genom rådets genomförandebeslut (EU) 2023/2409³⁷, snabbt och ändamålsenligt bistånd i unionens länder till fördrivna personer som flyr från Rysslands anfallskrig mot Ukraina och gör det möjligt för dem att åtnjuta minimirättigheter i hela unionen som erbjuder en tillräcklig skyddsnivå. Genom att delta på unionens arbetsmarknader kan fördrivna personer från Ukraina fortsätta att bidra till att stärka unionens ekonomi och hjälpa till att stödja sitt land och sitt folk hemma. I framtiden kan den erfarenhet och de färdigheter som de förvärvar bidra till att återuppbygga Ukraina. När det

Ändringsförslag

(11) Efter den ryska invasionen av Ukraina fördömde Europeiska rådet i sina slutsatser den 24 februari 2022 Rysslands handlingar, vars syfte är att undergräva den europeiska och globala säkerheten och stabiliteten, och uttryckte sin solidaritet med det ukrainska folket och framhöll Rysslands kränkning av internationell rätt och principerna i Förenta nationernas stadga. I den nuvarande situationen erbjuder tillfälligt skydd, som beviljas genom rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 och förlängs genom rådets genomförandebeslut (EU) 2023/2409³⁷, snabbt och ändamålsenligt bistånd i unionens länder till fördrivna personer som flyr från Rysslands anfallskrig mot Ukraina och gör det möjligt för dem att åtnjuta minimirättigheter i hela unionen som erbjuder en tillräcklig skyddsnivå. **Sådant bistånd enligt rådets direktiv 2001/55/EG (37a) måste utvidgas till att omfatta alla fördrivna personer och flyktingar som flyr kriget i Ukraina.** Genom att delta på unionens arbetsmarknader kan fördrivna personer från Ukraina fortsätta att bidra till att stärka unionens ekonomi och hjälpa till

gäller ensamkommande barn och ungdomar ger det tillfälliga skyddet dem rätt till förmyndarskap och tillgång till skola och barnomsorg. Medlemsstaterna bör fortsätta att ta hjälp av arbetsmarknadens parter vid utformningen, genomförandet och utvärderingen av de politiska åtgärder som syftar till att hantera utmaningar vad gäller sysselsättning och kompetens, inbegripet erkännande av kvalifikationer för fördrivna personer från Ukraina. Arbetsmarknadens parter spelar en viktig roll med att begränsa krigets påverkan och bevara sysselsättning och produktion.

att stödja sitt land och sitt folk hemma. I framtiden kan den erfarenhet och de färdigheter som de förvärvat bidra till att återuppbygga Ukraina. När det gäller ensamkommande barn och ungdomar ger det tillfälliga skyddet dem rätt till förmyndarskap och tillgång till skola och barnomsorg. ***Medlemsstaterna bör se till att genomförandet av den europeiska barngarantin säkerställer tillgång till kostnadsfria tjänster för barn som flyr från Ukraina på samma villkor som andra jämnåriga i värdländerna.***

Medlemsstaterna bör fortsätta att ta hjälp av arbetsmarknadens parter vid utformningen, genomförandet och utvärderingen av de politiska åtgärder som syftar till att hantera utmaningar vad gäller sysselsättning och kompetens, inbegripet erkännande av kvalifikationer för fördrivna personer från Ukraina. Arbetsmarknadens parter spelar en viktig roll med att begränsa krigets påverkan och bevara sysselsättning och produktion.

³⁷ Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följderna att tillfälligt skydd införs (EUT L 71, 4.3.2022, s. 1) och rådets genomförandebeslut (EU) 2023/2409 av den 19 oktober 2023 om förlängning av det tillfälliga skydd som infördes genom genomförandebeslut (EU) 2022/382.

³⁷ Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följderna att tillfälligt skydd införs (EUT L 71, 4.3.2022, s. 1) och rådets genomförandebeslut (EU) 2023/2409 av den 19 oktober 2023 om förlängning av det tillfälliga skydd som infördes genom genomförandebeslut (EU) 2022/382.

^{37a} ***Rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (EGT L 212, 7.8.2001, s. 12).***

Ändringsförslag 8

Förslag till beslut Skäl 12 – stycke 1

Kommissionens förslag

Reformer på arbetsmarknaden, inklusive nationella lönesättningsmekanismer, bör respektera nationell praxis beträffande den sociala dialogen och arbetsmarknadsparternas oberoende för att lönerna ska vara rättvisa och möjliggöra en rimlig levnadsstandard, hållbar tillväxt och uppåtgående socioekonomisk konvergens. Sådana reformer bör ge tillräckliga möjligheter att övergripande beakta socioekonomiska faktorer, inklusive förbättringar vad gäller hållbarhet, konkurrenskraft, innovation, skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet, arbetsvillkor, fattigdom bland förvärvsarbetande, utbildning och kompetens, folkhälsa, socialt skydd och delaktighet samt reallöner. Den sociala dialogens betydelse för att hantera utmaningarna på arbetsmarknaden, inbegripet arbetskrafts- och kompetensbristen, slogs på nytt fast vid toppmötet i Val Duchesse 2024.

Ändringsförslag

Reformer på arbetsmarknaden, inklusive nationella lönesättningsmekanismer, bör respektera **och stärka** nationell praxis beträffande den sociala dialogen, **kollektivförhandlingar** och arbetsmarknadsparternas oberoende för att lönerna ska vara rättvisa och möjliggöra en rimlig levnadsstandard, hållbar tillväxt och uppåtgående socioekonomisk **och territoriell** konvergens. Sådana reformer bör ge tillräckliga möjligheter att övergripande beakta socioekonomiska faktorer, inklusive förbättringar vad gäller hållbarhet, konkurrenskraft, innovation, skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet, **anständiga** arbetsvillkor, **demokrati i arbetslivet, jämställdhet**, fattigdom bland förvärvsarbetande, utbildning och kompetens, folkhälsa, socialt skydd och delaktighet samt reallöner. **Medlemsstaterna bör genomföra direktiv (EU) 2022/2041 utan dröjsmål. Medlemsstaterna uppmanas, med början i ett effektivt och noggrant genomförande av direktiv (EU) 2023/970, att också vidta åtgärder för att säkerställa insyn i lönesättningen, genomföra övervakningsåtgärder och stimulera företag att genomföra handlingsplaner för lika lön.** Den sociala dialogens betydelse för att hantera utmaningarna på arbetsmarknaden, inbegripet arbetskrafts- och kompetensbristen, slogs på nytt fast vid toppmötet i Val Duchesse 2024.

Ändringsförslag 9

Förslag till beslut Skäl 12 – stycke 2

Kommissionens förslag

Faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsfonder stöder medlemsstaterna vid genomförandet av reformer och investeringar som är i linje med unionens prioriteringar och som gör de europeiska ekonomierna och samhällena hållbarare, mer resilienta och bättre förberedda för den gröna och den digitala omställningen i de förändrade förhållandena till följd av covid-19-pandemin. Rysslands anfallskrig mot Ukraina har ytterligare förvärrat befintliga socioekonomiska utmaningar eftersom stigande energipriser drabbat låginkomsthushåll särskilt hårt. Medlemsstaterna och unionen bör även fortsättningsvis säkerställa att de sociala, sysselsättningsrelaterade och ekonomiska effekterna begränsas och att omställningarna blir socialt rättvisa, även med tanke på att ett ökat öppet strategiskt oberoende och en påskyndad grön omställning kommer att bidra till att minska importberoendet av energi och andra strategiska produkter och tekniker, särskilt från Ryssland. Det är också väsentligt att stärka resiliensen och eftersträva ett inkluderande och resilient samhälle där människor är skyddade och kan förutse och hantera förändringar och aktivt delta i samhällslivet och ekonomin.

Ändringsförslag 10

Förslag till beslut Skäl 12 – stycke 3

Kommissionens förslag

En konsekvent arbetsmarknadspolitik, som består av tillfälliga och riktade anställnings- och övergångsincitament, kompetenspolitik, inbegripet utbildning för

Ändringsförslag

Faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsfonder stöder medlemsstaterna vid genomförandet av reformer och investeringar som är i linje med unionens prioriteringar och som gör de europeiska ekonomierna och samhällena hållbarare, mer resilienta och bättre förberedda för den gröna och den digitala omställningen i de förändrade förhållandena till följd av covid-19-pandemin. Rysslands anfallskrig mot Ukraina har ytterligare förvärrat befintliga socioekonomiska utmaningar eftersom stigande energipriser drabbat låginkomsthushåll särskilt hårt. Medlemsstaterna och unionen bör även fortsättningsvis säkerställa att de sociala, sysselsättningsrelaterade och ekonomiska effekterna begränsas och att omställningarna blir socialt rättvisa, även med tanke på att ett ökat öppet strategiskt oberoende och en påskyndad grön omställning kommer att bidra till att minska importberoendet av energi och andra strategiska produkter och tekniker, särskilt från Ryssland. Det är också väsentligt att stärka resiliensen och eftersträva ett inkluderande och resilient samhälle där människor är skyddade och kan förutse och hantera förändringar och aktivt delta i samhällslivet och ekonomin.
Demokrati i arbetslivet måste därför stärkas på unionsnivå och nationell nivå.

Ändringsförslag

En konsekvent arbetsmarknadspolitik, som består av tillfälliga och riktade anställnings- och övergångsincitament, kompetenspolitik, inbegripet utbildning för

den gröna omställningen och hållbar utveckling och riktade, ändamålsenliga och anpassningsbara arbetsförmedlingstjänster, är nödvändiga för att stödja övergången på arbetsmarknaden och fullt ut utnyttja den outnyttjade arbetsmarknadspotentialen, vilket också ligger i linje med strategin för aktiv inkludering och den gröna och den digitala omställningen som bland annat framhålls i La Hulpe-förklaringen om framtiden för den europeiska pelaren för sociala rättigheter³⁸. Anständiga arbetsvillkor, inbegripet hälsa och säkerhet på arbetsplatsen samt arbetstagarnas fysiska och psykiska hälsa bör säkerställas.

den gröna omställningen och hållbar utveckling och riktade, ändamålsenliga och anpassningsbara arbetsförmedlingstjänster, är nödvändiga för att stödja övergången på arbetsmarknaden och fullt ut utnyttja den outnyttjade arbetsmarknadspotentialen, vilket också ligger i linje med strategin för aktiv inkludering och den gröna och den digitala omställningen som bland annat framhålls i La Hulpe-förklaringen om framtiden för den europeiska pelaren för sociala rättigheter³⁸. Anständiga arbetsvillkor, inbegripet hälsa och säkerhet på arbetsplatsen samt arbetstagarnas fysiska och psykiska hälsa bör säkerställas.

Det finns därför ett akut behov av ett paket om sysselsättning av god kvalitet som innefattar lagstiftningsinitiativ om anständiga arbetsvillkor för distansarbete, rätten att inte vara uppkopplad och artificiell intelligens (AI) på arbetsplatsen; en översyn av direktiven om offentlig upphandling för att säkerställa att de främjar kollektivförhandlingar; en nollvisionsstrategi som syftar till att förhindra arbetsrelaterade dödsfall, inbegripet förebyggande av risker för arbetstagare till följd av extrema väderförhållanden som orsakas av klimatförändringarna och psykosociala risker på arbetsplatsen; ett ramdirektiv om minimiinkomstsystem; en ökning av den särskilda budgeten för den europeiska barngarantin till minst 20 miljarder euro, och klimatsäkra skyddsnet som integrerar klimatanpassning i sociala skyddsprogram och en ram för efterfrågestyrda direkta sysselsättningsinitiativ för att stödja en inkludering på arbetsmarknaden av arbetstagare som drabbats av förändringar på arbetsmarknaden eller långtidsarbetslöshet.

³⁸ La Hulpe-förklaringen om framtiden för den europeiska pelaren för sociala rättigheter. La Hulpe, Belgien, den 16 april 2024.

³⁸ La Hulpe-förklaringen om framtiden för den europeiska pelaren för sociala rättigheter. La Hulpe, Belgien, den 16 april 2024.

Ändringsförslag 11

Förslag till beslut Skäl 13 – stycke 1

Kommissionens förslag

Diskriminering i alla former bör **åtgärdas**, jämställdhet mellan könen bör säkerställas och sysselsättning bland unga bör **stödjas**. Lika tillgång och möjligheter för alla bör säkerställas och fattigdom och socialt utanförskap bör **minskas, särskilt bland** barn, personer med funktionsnedsättning **och** romer, framför allt genom väl fungerande arbetsmarknader och adekvata och inkluderande sociala trygghetssystem i enlighet med rådets rekommendation av den 8 november 2019 och rådets rekommendation av den 30 januari 2023³⁹. Dessutom bör hinder för inkluderande och framtidsinriktad utbildning, livslångt lärande och arbetsmarknadsdeltagande undanröjas och medlemsstaterna bör investera i förskoleverksamhet och barnomsorg i linje med den europeiska barngarantin och rådets rekommendation om förskoleverksamhet och barnomsorg (Barcelonamålen för 2030), genom att göra yrkesutbildning mer attraktiv och inkluderande i överensstämmelse med rådets rekommendation om rådets rekommendation om yrkesutbildning, samt i digital och grön kompetens, i linje med den digitala utbildningsplanen och rådets rekommendation om lärande inför den gröna omställningen och en hållbar utveckling och rådets rekommendation om vägar till en framgångsrik skolgång. Tillgång till bostäder till rimliga priser, inbegripet genom subventionerat boende, är en förutsättning för att säkerställa lika möjligheter. Det är särskilt relevant att ordna med snabb och lika tillgång till högkvalitativ långvarig vård och omsorg till ett överkomligt pris, i enlighet med rådets rekommendation om tillgång till

Ändringsförslag

Diskriminering i alla former bör **undanröjas**, jämställdhet mellan könen bör säkerställas och sysselsättning bland unga **och personer över 50 år** bör **främjas**. Lika tillgång och möjligheter för alla bör säkerställas och fattigdom och socialt utanförskap bör **utrotas, med särskild tonvikt på utsatta grupper, nämligen** barn, personer med funktionsnedsättning, **ensamstående föräldrar, etniska minoriteter såsom** romer, **hbtqia+-personer, personer boende i avlägsna områden och på landsbygden samt äldre. Detta bör** framför allt **ske** genom väl fungerande arbetsmarknader och adekvata och inkluderande sociala trygghetssystem i enlighet med rådets rekommendation av den 8 november 2019 och rådets rekommendation av den 30 januari 2023³⁹. Dessutom bör hinder för inkluderande och framtidsinriktad utbildning, **omskolning**, livslångt lärande och arbetsmarknadsdeltagande undanröjas och medlemsstaterna bör investera i förskoleverksamhet och barnomsorg i linje med den europeiska barngarantin och rådets rekommendation om förskoleverksamhet och barnomsorg (Barcelonamålen för 2030), genom att göra yrkesutbildning mer attraktiv och inkluderande i överensstämmelse med rådets rekommendation om rådets rekommendation om yrkesutbildning, samt i digital och grön kompetens, i linje med den digitala utbildningsplanen och rådets rekommendation om lärande inför den gröna omställningen och en hållbar utveckling och rådets rekommendation om vägar till en framgångsrik skolgång. Tillgång till **anständiga** bostäder till

högkvalitativ långvarig vård och omsorg till ett överkomligt pris, liksom hälso- och sjukvårdstjänster, inbegripet förebyggande och främjande av hälso- och sjukvård, med tanke på potentiella framtida hälsorisker och den åldrande befolkningen.

rimliga priser, inbegripet genom subventionerat boende, är en förutsättning för att säkerställa lika möjligheter, **vilket är anledningen till att unionen och medlemsstaterna bör vidta nödvändiga åtgärder för att hjälpa till att leverera bostäder till rimliga priser för alla. Hemlöshet är en av de mest extrema former av socialt utanförskap med negativa konsekvenser för människors fysiska och psykiska hälsa, välbefinnande och livskvalitet och för deras tillgång till sysselsättning och andra ekonomiska och sociala tjänster.** Det är särskilt relevant att ordna med snabb och lika tillgång till högkvalitativ långvarig vård och omsorg till ett överkomligt pris, i enlighet med rådets rekommendation om tillgång till högkvalitativ långvarig vård och omsorg till ett överkomligt pris, liksom hälso- och sjukvårdstjänster, inbegripet förebyggande och främjande av hälso- och sjukvård, med tanke på potentiella framtida hälsorisker och den åldrande befolkningen. **Det är också nödvändigt att uppmuntra åtgärder som minskar befintliga skillnader i köpkraft mellan regioner och inom medlemsstater, med tanke på att en mer inkluderande uppåtgående socioekonomisk konvergens kan påverka fördelningen av möjligheter inom unionen på ett positivt sätt. Underbetalda yrken bör ges särskild uppmärksamhet, till exempel lärare och andra yrkesverksamma i utbildningssektorn och social- och hälsovårdssektorn, samt transport- och jordbruksarbetare. Slutligen bör medlemsstaterna i sina akademiska kursplaner inkludera förståelse för och uppskattning av unionens grundläggande principer, såsom demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen, för att främja större medvetenhet och ett aktivt deltagande i det europeiska demokratiska livet bland ungdomar.**

³⁹ Rådets rekommendation av den 30 januari 2023 om tillräcklig

³⁹ Rådets rekommendation av den 30 januari 2023 om tillräcklig

minimiinkomst som säkerställer aktiv inkludering (EUT C 41, 3.2.2023, s. 1).

minimiinkomst som säkerställer aktiv inkludering (EUT C 41, 3.2.2023, s. 1).

Ändringsförslag 12

Förslag till beslut Skäl 13 – stycke 2

Kommissionens förslag

Potentialen hos personer med funktionsnedsättning att bidra till ekonomisk tillväxt och social utveckling bör utnyttjas ytterligare, i linje med strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning⁴⁰, där medlemsstaterna uppmanades att fastställa sysselsättnings- och fortbildningsmål för personer med funktionsnedsättning. EU:s strategiska ram för romer framhåller marginaliserade romska gemenskaper som en resurs som kan minska arbetskrafts- och kompetensbristen och syftar till att minska sysselsättningsgapet mellan romer och den övriga befolkningen med åtminstone hälften⁴¹. Ny teknik och arbetsplatser i förändring i hela unionen möjliggör flexiblare arbetsformer och förbättrad produktivitet och balans mellan arbete och privatliv, samtidigt som de bidrar till unionens gröna åtaganden. Dessa utvecklingar medför också nya utmaningar för arbetsmarknaderna och påverkar människors arbetsvillkor, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen och den effektiva tillgången till lämpligt socialt skydd för arbetstagare och egenföretagare. Medlemsstaterna bör se till att nya former av arbetsorganisation leder till högkvalitativa arbetstillfällen, hälsosamma och säkra arbetsplatser och arbetsvillkor samt balans mellan arbete och privatliv, upprätthåller etablerade arbetstagarrättigheter och sociala rättigheter och stärker Europas sociala modell.

Ändringsförslag

Potentialen hos personer med funktionsnedsättning att bidra till ekonomisk tillväxt och social utveckling bör utnyttjas ytterligare, i linje med strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning⁴⁰, där medlemsstaterna uppmanades att fastställa sysselsättnings- och fortbildningsmål för personer med funktionsnedsättning. EU:s strategiska ram för romer framhåller marginaliserade romska gemenskaper som en resurs som kan minska arbetskrafts- och kompetensbristen och syftar till att minska sysselsättningsgapet mellan romer och den övriga befolkningen med åtminstone hälften⁴¹. Ny teknik och arbetsplatser i förändring i hela unionen möjliggör flexiblare arbetsformer och förbättrad produktivitet och balans mellan arbete och privatliv, samtidigt som de bidrar till unionens gröna åtaganden. Dessa utvecklingar medför också nya utmaningar för arbetsmarknaderna och påverkar människors arbetsvillkor, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen och den effektiva tillgången till lämpligt socialt skydd för arbetstagare och egenföretagare. Medlemsstaterna bör se till att nya former av arbetsorganisation leder till högkvalitativa arbetstillfällen, hälsosamma och säkra arbetsplatser och arbetsvillkor samt balans mellan arbete och privatliv, **ett aktivt och hälsosamt åldrande, och** upprätthåller etablerade arbetstagarrättigheter och sociala rättigheter och stärker Europas sociala modell.

⁴⁰ COM(2021) 101 final.

⁴¹ EU:s strategiska ramverk för romsk jämlikhet, inkludering och delaktighet för 2020-2030, COM(2020) 620 final.

Ändringsförslag 13

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 5 – stycke 1

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna bör aktivt främja en hållbar social marknadsekonomi och underlätta och stödja investeringar i skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet, och även dra fördel av potentialen kopplad till den digitala och den gröna omställningen, mot bakgrund mot unionens och nationella överordnade mål för 2030 om sysselsättning. I detta syfte bör **de undanröja hinder** för företag att nyanställa, främja ansvarsfullt entreprenörskap och verkligt egenföretagande och framför allt stödja att mikroföretag och små och medelstora företag startas och växer, bland annat genom tillgång till finansiering. Medlemsstaterna bör också aktivt främja utvecklingen av den sociala ekonomin, inbegripet sociala företag, och tillvarata dess fulla potential. De bör utveckla relevanta åtgärder och strategier för den sociala ekonomin, främja social innovation **och sociala företag och** uppmuntra de affärsmodeller som skapar sysselsättningsmöjligheter och social välfärd, framför allt på lokal nivå, inbegripet inom den cirkulära ekonomin och inom de territorier som påverkas mest av omställningen till en grön ekonomi, inbegripet genom riktat finansiellt och tekniskt stöd.

⁴⁰ COM(2021) 101 final.

⁴¹ EU:s strategiska ramverk för romsk jämlikhet, inkludering och delaktighet för 2020-2030, COM(2020) 620 final.

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör aktivt främja en hållbar social marknadsekonomi och underlätta och stödja investeringar i skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet, och även dra fördel av potentialen kopplad till den digitala och den gröna omställningen, mot bakgrund mot unionens och nationella överordnade mål för 2030 om sysselsättning. **Om övergången till hållbara, förnybara och cirkulära ekonomier planeras väl och ges tillräcklig finansiering har den potential att skapa många nya arbetstillfällen och att omvandla befintlig sysselsättning till gröna och hållbara arbetstillfällen inom de flesta sektorer.** I detta syfte bör **medlemsstaterna underlätta** för företag att nyanställa, **göra stora investeringar i den gröna omställningen och** främja **yrkesutbildning**, ansvarsfullt entreprenörskap och verkligt egenföretagande, **exempelvis bland kvinnor, ungdomar, äldre och andra missgynnade grupper.** **De bör** framför allt stödja att mikroföretag och små och medelstora företag startas och växer, bland annat genom **bättre** tillgång till finansiering. Medlemsstaterna bör **genomföra handlingsplanen för den sociala ekonomin och den gröna given fullt ut och** också aktivt främja utvecklingen av den sociala ekonomin, inbegripet sociala företag, och tillvarata dess fulla potential. De bör utveckla relevanta åtgärder och strategier för den

sociala ekonomin *och* främja social innovation. **Medlemsstaterna bör** uppmuntra de affärsmodeller som skapar sysselsättningsmöjligheter och social välfärd, framför allt på lokal nivå, inbegripet inom den cirkulära ekonomin och inom de territorier som påverkas mest av omställningen till en grön ekonomi, inbegripet genom riktat finansiellt och tekniskt stöd.

Ändringsförslag 14

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 5 – stycke 2

Kommissionens förslag

För att stärka resiliensen inför eventuella ekonomiska chocker och/eller arbetsmarknadschocker spelar väl utformade system för korttidsarbete och liknande arrangemang en viktig roll. De kan också stödja strukturella omvandlingar genom att underlätta och stödja omstruktureringsprocesser och omfördelningen av arbetskraft från sektorer på tillbakagång till framväxande sektorer, bevara sysselsättningen och bidra till att modernisera ekonomin, inbegripet med hjälp av tillhörande kompetensutveckling. Väl utformade anställnings- och övergångsincitament och åtgärder för kompetensutveckling och omskolning bör övervägas för att stödja skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet och övergångar under hela arbetslivet och åtgärda arbetskrafts- och kompetensbristen, även med tanke på den digitala och den gröna omställningen, de demografiska förändringarna och effekterna av Rysslands anfällskrig mot Ukraina.

Ändringsförslag

För att stärka resiliensen inför eventuella ekonomiska chocker och/eller arbetsmarknadschocker spelar väl utformade system för korttidsarbete, **såsom de som utarbetades inom ramen för det europeiska instrumentet för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation**, och liknande arrangemang en viktig roll. **Medlemsstaterna bör ta itu med effekterna på arbetsmarknaden av nuvarande och framtida kriser, inbegripet de allt större konsekvenserna av klimatförändringar, såsom värmeböljor, torka eller skogsbränder. System för korttidsarbete** kan också stödja strukturella omvandlingar genom att underlätta och stödja omstruktureringsprocesser och omfördelningen av arbetskraft från sektorer på tillbakagång till framväxande sektorer, bevara sysselsättningen och bidra till att modernisera ekonomin, inbegripet med hjälp av tillhörande kompetensutveckling. Väl utformade anställnings- och övergångsincitament, **livslångt lärande, yrkesutbildning** och åtgärder för kompetensutveckling och omskolning, **som utarbetas i nära samarbete med arbetsmarknadens parter**, bör övervägas för att stödja skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet och övergångar under hela

arbetslivet och åtgärda arbetskrafts- och kompetensbristen, även med tanke på den digitala och den gröna omställningen, de demografiska förändringarna och effekterna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina. **Rekryteringsproblem och brist på arbetskraft är särskilt vanligt inom sektorer med svåra arbetsförhållanden och dålig arbetskvalitet. Skapandet av arbetstillfällen av kvalitet och införandet av strategier för att behålla personal behövs därför för att locka kvalificerad arbetskraft. Medlemsstaterna bör uppmuntra arbetsgivare att tillhandahålla anständiga arbets- och anställningsvillkor och att investera i sin personal.**

Ändringsförslag 15

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 5 – stycke 3

Kommissionens förslag

En skatteväxling bör göras från beskattning av arbete till andra former av beskattning som är gynnsammare för sysselsättningen och för en tillväxt för alla, och anpassad till klimat- och miljömålen, med hänsyn till skattesystemets fördelningspolitiska effekt. Samtidigt ska de inkomster som behövs för ett tillräckligt socialt skydd och tillväxtfrämjande utgifter tryggas.

Ändringsförslag

Den nationella beskattningen bör stödja skapandet av arbetstillfällen och samtidigt säkerställa att skattesystemen är progressiva, och vara anpassad till klimat- och miljömålen. En skattereform bör öka skattesystemets fördelningspolitiska effekt. Samtidigt ska de inkomster som behövs för offentliga investeringar tryggas, särskilt offentliga tjänster av god kvalitet, ett socialt skydd och utgifter som främjar hållbar tillväxt.

Ändringsförslag 16

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 5 – stycke 4

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna, inbegripet de som har lagstadgade minimilöner, bör främja kollektivförhandlingar om lönebildning och de bör säkerställa att arbetsmarknadens parter verkligen medverkar på ett

Ändringsförslag

Medlemsstaterna, inbegripet de som har lagstadgade minimilöner, bör främja kollektivförhandlingar om lönebildning och de bör säkerställa att arbetsmarknadens parter verkligen medverkar på ett

transparent och förutsägbart sätt. Det gör det möjligt för lönerna att följa produktivitetsutvecklingen, och säkerställer att de blir rättvisa och räcker till en rimlig levnadsstandard. Särskild hänsyn bör tas till låg- och medelinkomsttagare för att stärka en uppåtgående socioekonomisk konvergens. Lönebildningsmekanismer bör också ta hänsyn till socioekonomiska förhållanden, inbegripet sysselsättningstillväxt, konkurrenskraft, köpkraft och regional och sektorsspecifik utveckling. Med respekt för nationell praxis och arbetsmarknadsparternas autonomi bör medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter säkerställa att alla arbetstagare har tillräckliga löner, genom att de direkt eller indirekt drar nytta av kollektivavtal eller skäliga lagstadgade minimilöner, med beaktande av hur lönerna påverkar konkurrenskraften, skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet, köpkraften och fattigdomen bland förvärvsarbetande.

Ändringsförslag 17

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 5 – stycke 4a (nytt)

Kommissionens förslag

transparent och förutsägbart sätt. Det gör det möjligt för lönerna att följa **den långsiktiga** produktivitetsutvecklingen, **inflationen och levnadskostnaderna**, och säkerställer att de blir rättvisa och räcker till en rimlig levnadsstandard **för alla arbetstagare**. Särskild hänsyn bör tas till låg- och medelinkomsttagare för att stärka en uppåtgående socioekonomisk konvergens. Lönebildningsmekanismer bör också ta hänsyn till socioekonomiska förhållanden, inbegripet sysselsättningstillväxt, konkurrenskraft, köpkraft och regional och sektorsspecifik utveckling. Med respekt för nationell praxis och arbetsmarknadsparternas autonomi bör medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter säkerställa att alla arbetstagare har tillräckliga löner, genom att de direkt eller indirekt drar nytta av kollektivavtal eller skäliga lagstadgade minimilöner, med beaktande av hur lönerna påverkar konkurrenskraften, skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet, köpkraften och fattigdomen bland förvärvsarbetande.

Ändringsförslag

För att undvika utlokalisering av företag som har fått EU-stöd är det mycket viktigt att se över befintliga regler för statligt stöd och finansieringsprogram och ta fram strategiska lösningar som syftar till att bibehålla den industriella basen inom unionen. Detta inbegriper att stärka det europeiska strategiska oberoendet och främja en kraftfull europeisk industripolitik. Omställningen måste dessutom åtföljas av sociala åtgärder och sysselsättningsåtgärder för att säkerställa en rättvis omställning för alla som ser till att inga arbetstagare eller samhällen hamnar på efterkälken under denna

process.

Ändringsförslag 18

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 6 – stycke 1

Kommissionens förslag

I samband med den gröna och den digitala omställningen, de demografiska förändringarna och Rysslands anfallskrig mot Ukraina bör medlemsstaterna främja hållbarhet, produktivitet, konkurrenskraft, anställbarhet och **utveckling av humankapital, verka för att människor förvärv**ar färdigheter och kompetens livet ut och för att tillgodose de nuvarande och framtida arbetsmarknadsbehoven, också mot bakgrund av unionens och nationella överordnade mål för 2030 om kompetens. Medlemsstaterna bör också modernisera och investera i sina utbildningssystem för att kunna erbjuda högkvalitativ och inkluderande utbildning och yrkesutbildning, förbättra utbildningsresultaten och tillhandahållandet av färdigheter och kvalifikationer som behövs för den gröna och den digitala omställningen, och säkerställa tillgång till digitalt lärande, språkutbildning (t.ex. för flyktingar, inbegripet från Ukraina, eller för att underlätta tillträde till arbetsmarknaden i gränsområden) och förvärvandet av entreprenörskompetens. Medlemsstaterna bör arbeta tillsammans med arbetsmarknadens parter, utbildningsanordnare, företag och andra aktörer, även i samband med handlingsplanen med åtgärder mot arbetskrafts- och kompetensbristen som kommissionen presenterade i mars 2024, i syfte att åtgärda strukturella brister i utbildningssystemen och förbättra deras kvalitet och arbetsmarknadsrelevans, inbegripet genom riktat finansiellt och tekniskt stöd. Detta skulle också bidra till att möjliggöra den gröna och den digitala

Ändringsförslag

I samband med den gröna och den digitala omställningen, de demografiska förändringarna och Rysslands anfallskrig mot Ukraina bör medlemsstaterna främja hållbarhet, produktivitet, **inkludering**, konkurrenskraft, anställbarhet samt **utvecklingen och förvärvandet av** färdigheter och kompetens livet ut, och för att tillgodose de nuvarande och framtida arbetsmarknadsbehoven, också mot bakgrund av unionens och nationella överordnade mål för 2030 om kompetens. Medlemsstaterna bör också modernisera och investera i sina utbildningssystem för att kunna erbjuda högkvalitativ och inkluderande utbildning och yrkesutbildning, förbättra utbildningsresultaten och tillhandahållandet av färdigheter och kvalifikationer som behövs för den gröna och den digitala omställningen, och säkerställa tillgång till digitalt lärande, språkutbildning (t.ex. för flyktingar, inbegripet från Ukraina, eller för att underlätta tillträde till arbetsmarknaden i gränsområden) och förvärvandet av entreprenörskompetens, **som ännu inte inkluderats i vanliga läroplaner**. Medlemsstaterna bör arbeta tillsammans med arbetsmarknadens parter, utbildningsanordnare, företag och andra aktörer, även i samband med handlingsplanen med åtgärder mot arbetskrafts- och kompetensbristen som kommissionen presenterade i mars 2024, i syfte att åtgärda strukturella brister i utbildningssystemen och förbättra deras kvalitet och arbetsmarknadsrelevans, inbegripet genom riktat finansiellt och tekniskt stöd. **Rätten till betald**

omställningen och åtgärda kompetensglapp och arbetskraftsbrist, däribland verksamhet med koppling till nettonollindustrin och den digitala industrin, inbegripet de som är viktiga för EU:s ekonomiska säkerhet, såsom utbyggnad av förnybar energi eller renovering av byggnader.

studieledighet för yrkesmässiga ändamål bör uppmuntras för att arbetstagare ska kunna delta i utbildningsprogram under arbetstid och utan kostnad för dem, i enlighet med relevanta konventioner från Internationella arbetsorganisationen .

Detta skulle också bidra till att möjliggöra den gröna och den digitala omställningen och åtgärda kompetensglapp och arbetskraftsbrist, däribland verksamhet med koppling till nettonollindustrin och den digitala industrin, inbegripet de som är viktiga för EU:s ekonomiska säkerhet, såsom utbyggnad av förnybar energi eller renovering av byggnader. ***Anständiga arbetsvillkor, som bland annat omfattar rättvisa löner, standardiserade anställningsavtal, tillgång till socialt skydd, möjligheter till livslångt lärande, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, en god balans mellan arbetsliv och privatliv, rimlig arbetstid, arbetstagarrepresentation, demokrati i arbetslivet och kollektivförhandlingar, spelar en avgörande roll för att locka och behålla kvalificerade arbetstagare.***

Ändringsförslag 19

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 6 – stycke 2

Kommissionens förslag

Särskild vikt bör läggas vid att åtgärda unga människors sämre utbildningsresultat, särskilt när det gäller grundläggande färdigheter. Åtgärder krävs för att hantera de utmaningar som läraryrket står inför, däribland att göra det mer attraktivt, åtgärda lärarbristen och tillgodose behovet av att investera i lärares och utbildares digitala färdigheter. Utbildningssystemen bör dessutom ge alla studerande nyckelkompetenser, bland annat grundläggande generella och digitala färdigheter, och kritiskt tänkande med tanke på det hot som desinformation utgör,

Ändringsförslag

Särskild vikt bör läggas vid att åtgärda unga människors sämre utbildningsresultat, särskilt när det gäller grundläggande färdigheter. Åtgärder krävs för att hantera de utmaningar som läraryrket står inför, däribland att göra det mer attraktivt, åtgärda lärarbristen och tillgodose behovet av att investera i lärares och utbildares digitala färdigheter. Utbildningssystemen bör dessutom ge alla studerande nyckelkompetenser, bland annat grundläggande generella och digitala färdigheter, och kritiskt tänkande med tanke på det hot som desinformation utgör,

för att lägga grund för anpassningsbarhet och resiliens livet igenom samtidigt som det säkerställs att lärarna är redo att främja dessa kompetenser bland studenterna. Medlemsstaterna bör hjälpa vuxna i arbetsför ålder att få tillgång till utbildning och öka enskilda personers incitament och motivation att söka utbildning, inbegripet när så är lämpligt genom individuella utbildningskonton, och säkerställa att dessa kan följa med vid övergångar på arbetsmarknaden, samt genom ett tillförlitligt system för bedömning av utbildningars kvalitet. Medlemsstaterna bör utforska användningen av mikromeriter för att stödja livslångt lärande och anställbarhet. De bör göra det möjligt för alla att förutse och bättre anpassa sig till arbetsmarknadens behov, framför allt genom kontinuerlig kompetenshöjning och omskolning och genom integrerad vägledning och rådgivning, i syfte att åtgärda arbetskraftsbrist och kompetensglapp, öka ekonomins allmänna resiliens mot chocker och underlätta eventuella anpassningar.

för att lägga grund för anpassningsbarhet och resiliens livet igenom, ***vilket behövs för framgångsrika omställningar, särskilt i samband med klimatförändringar,*** samtidigt som det säkerställs att lärarna är redo att främja dessa kompetenser bland studenterna. Medlemsstaterna bör hjälpa vuxna i arbetsför ålder att få tillgång till utbildning och öka enskilda personers incitament och motivation att söka utbildning, inbegripet när så är lämpligt genom individuella utbildningskonton, och säkerställa att dessa kan följa med vid övergångar på arbetsmarknaden, samt genom ett tillförlitligt system för bedömning av utbildningars kvalitet. Medlemsstaterna bör utforska användningen av mikromeriter för att stödja livslångt lärande och anställbarhet. De bör göra det möjligt för alla att förutse och bättre anpassa sig till arbetsmarknadens behov, framför allt genom kontinuerlig kompetenshöjning och omskolning och genom integrerad vägledning och rådgivning, i syfte att ***stödja en rättvis omställning för alla, med särskilt fokus på arbetstagare över 50 år, stärka sysselsättningsmässiga och sociala resultat samt produktivitet,*** åtgärda arbetskraftsbrist och kompetensglapp, öka ekonomins allmänna resiliens mot chocker och underlätta eventuella anpassningar.

Ändringsförslag 20

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 6 – stycke 3

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna bör främja lika möjligheter för alla genom att åtgärda ojämlikheter i utbildningssystemen, också när det gäller regional täckning. Barn bör särskilt ges tillgång till förskoleverksamhet och barnomsorg som långvarig vård och omsorg av hög kvalitet och till överkomligt pris, i linje med de nya Barcelonamålen, och i linje med den europeiska

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör främja lika möjligheter för alla genom att åtgärda ojämlikheter i utbildningssystemen, också när det gäller regional täckning. Barn bör särskilt ges tillgång till förskoleverksamhet och barnomsorg som långvarig vård och omsorg av hög kvalitet och till överkomligt pris, i linje med de nya Barcelonamålen, och i linje med den europeiska

barngarantin bör medlemsstaterna höja den generella utbildningsnivån, minska antalet unga med högst grundskoleutbildning, främja tillgången till utbildning för barn från avlägsna områden, göra yrkesutbildning till ett mer attraktivt val, öka tillgången till och antalet personer som avslutar tertiär utbildning, och öka antalet personer som tar examen inom vetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, både från yrkesutbildningar och tertiär utbildning, särskilt antalet kvinnor. Hög prestationsnivå och högsta kvalitet på utbildningsresultaten bör också stödjas, med tanke på den roll de spelar för EU:s framtida innovationspotential. Medlemsstaterna bör underlätta övergången från utbildning till anställning för unga människor genom praktik och lärlingsutbildningar av god kvalitet samt öka antalet vuxna som deltar i vidareutbildning, särskilt bland elever från mindre gynnade förhållanden och bland dem som har lägst utbildning. Med tanke på de nya kraven på digitala, gröna och åldrande samhällen bör medlemsstaterna uppgradera och öka utbudet och användningen av flexibel grundläggande och fortsatt yrkesutbildning, stärka arbetsplatsförlagt lärande i sina yrkesutbildningssystem, inbegripet genom tillgängliga, högkvalitativa och ändamålsenliga lärlingsutbildningar, och hjälpa lågutbildade vuxna att förbli anställbara. Vidare bör medlemsstaterna se till att tertiär utbildning ges större vikt på arbetsmarknaden och, **när så är lämpligt**, forskning, förbättra kompetensbevakningen och kompetensprognoserna, göra färdigheter och kvalifikationer mer synliga och jämförbara, inklusive de som förvärvats utomlands, säkerställa mer konsekvent användning av EU-omfattande klassificeringar (t.ex. Esco) samt öka möjligheterna till erkännande och validering av färdigheter och kompetens som förvärvats på annat sätt än genom formell utbildning, inbegripet för flyktingar och personer som åtnjuter tillfälligt skydd.

barngarantin bör medlemsstaterna höja den generella utbildningsnivån, minska antalet unga med högst grundskoleutbildning, främja tillgången till utbildning för barn från avlägsna områden, göra yrkesutbildning till ett mer attraktivt val, öka tillgången till och antalet personer som avslutar tertiär utbildning, och öka antalet personer som tar examen inom vetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, både från yrkesutbildningar och tertiär utbildning, särskilt antalet kvinnor. Hög prestationsnivå och högsta kvalitet på utbildningsresultaten bör också stödjas, med tanke på den roll de spelar för EU:s framtida innovationspotential. Medlemsstaterna bör underlätta övergången från utbildning till anställning för unga människor genom **betald** praktik och **betalda** lärlingsutbildningar av god kvalitet samt öka antalet vuxna som deltar i vidareutbildning, särskilt bland elever från mindre gynnade förhållanden och bland dem som har lägst utbildning. Med tanke på de nya kraven på digitala, gröna och åldrande samhällen bör medlemsstaterna uppgradera och öka utbudet och användningen av flexibel grundläggande och fortsatt yrkesutbildning, stärka arbetsplatsförlagt lärande i sina yrkesutbildningssystem, inbegripet genom tillgängliga, högkvalitativa och ändamålsenliga lärlingsutbildningar, och hjälpa lågutbildade vuxna att förbli anställbara. Vidare bör medlemsstaterna, **när så är lämpligt**, se till att tertiär utbildning ges större vikt på arbetsmarknaden och forskning, förbättra kompetensbevakningen och kompetensprognoserna, göra färdigheter och kvalifikationer mer synliga och jämförbara, inklusive de som förvärvats utomlands, säkerställa mer konsekvent användning av EU-omfattande klassificeringar (t.ex. Esco) samt öka möjligheterna till erkännande och validering av färdigheter och kompetens som förvärvats på annat sätt än genom formell utbildning, inbegripet för flyktingar

För att minska arbetskrafts- och kompetensbristen, också med koppling till den gröna och den digitala omställningen, såsom sektorerna för naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik **samt** hälso-, sjuk- och långtidsvården, kan medlemsstaterna, jämte EU:s utnyttjade inhemska arbetskraft, **använda reglerad** invandring och undvika exploaterande arbetsförhållanden **för att locka talanger** och **kompetens från länder utanför** EU.

och personer som åtnjuter tillfälligt skydd. För att minska arbetskrafts- och kompetensbristen, också med koppling till den gröna och den digitala omställningen, såsom inom sektorerna för naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, hälso-, sjuk- och långtidsvården, **utbildnings-, transport- och byggnadssektorn**, kan medlemsstaterna, jämte EU:s utnyttjade inhemska arbetskraft, **erbjuda rättsliga möjligheter för** invandring och undvika exploaterande arbetsförhållanden **genom att säkerställa lika behandling mellan lokala arbetstagare och tredjelandsmedborgare. Medlemsstaterna bör också säkerställa att arbetskraftsmigrationen inte leder till att de befintliga arbetsvillkoren för inhemska arbetstagare försämras. Inrättandet av en EU-talangreserv, kombinerat med ett ambitiöst införlivande av EU:s blåkortsdirektiv, kan öppna möjligheter att få bukt med bristen på arbetskraft på olika kompetensnivåer och inom olika sektorer.**

Ändringsförslag 21

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 6 – stycke 4

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna bör erbjuda arbetslösa och personer som står utanför arbetsmarknaden ändamålsenligt, samordnat och individanpassat stöd i rimlig tid bestående av hjälp med att söka jobb, utbildning, kompetenshöjning och omskolning och tillgång till andra stödtjänster, med särskild hänsyn till utsatta grupper och människor som påverkas av den gröna och den digitala omställningen eller av arbetsmarknadschocker. De bör sträva efter att ha omfattande strategier med djupgående individuella bedömningar av arbetslösa som utförs så tidigt som möjligt, **senast 18 månader efter det att personen**

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör erbjuda arbetslösa och personer som står utanför arbetsmarknaden ändamålsenligt, samordnat och individanpassat stöd i rimlig tid bestående av hjälp med att söka jobb, utbildning, kompetenshöjning och omskolning och tillgång till andra stödtjänster, med särskild hänsyn till utsatta grupper och människor som påverkas av den **nödvändiga** gröna och den digitala omställningen eller av arbetsmarknadschocker. De bör sträva efter att ha omfattande strategier med djupgående individuella bedömningar av arbetslösa som utförs så tidigt som möjligt, i syfte att avsevärt minska och förebygga

blivit arbetslös, i syfte att avsevärt minska och förebygga långtidsarbetslösheten och den strukturella arbetslösheten. Man bör fortsätta att åtgärda ungdomsarbetslösheten och problemet med unga som varken arbetar eller studerar genom att förebygga att unga lämnar skolan med högst grundskoleutbildning och genom strukturella förbättringar av övergången från skola till arbete, bland annat genom att den förstärkta ungdomsgarantin genomförs fullt ut, vilken även bör stödja arbetstillfällena av hög kvalitet för ungdomar. Dessutom bör medlemsstaterna öka satsningarna framför allt på att framhålla hur den gröna och den digitala omställningen erbjuder ett förnyat framtidsperspektiv och möjligheter för unga på marknadsmarknaden.

långtidsarbetslösheten och den strukturella arbetslösheten. Man bör fortsätta att åtgärda ungdomsarbetslösheten och problemet med unga som varken arbetar eller studerar genom att förebygga att unga lämnar skolan med högst grundskoleutbildning och genom strukturella förbättringar av övergången från skola till arbete, bland annat genom att den förstärkta ungdomsgarantin genomförs fullt ut, vilken även bör stödja arbetstillfällena av hög kvalitet för ungdomar. Dessutom bör medlemsstaterna öka satsningarna framför allt på att framhålla hur den gröna och den digitala omställningen erbjuder ett förnyat framtidsperspektiv och möjligheter för unga på marknadsmarknaden.

Ändringsförslag 22

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 6 – stycke 5

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna bör sträva efter att undanröja hinder och negativa incitament och införa positiva incitament för deltagande på arbetsmarknaden, särskilt för låginkomsttagare, andrainkomsttagare (ofta kvinnor) och dem som befinner sig längst bort från arbetsmarknaden, inbegripet personer med invandrabakgrund och **marginaliserade** romer. Med tanke på den stora arbetskraftsbristen i vissa yrken och sektorer (särskilt inom sektorerna för naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, hälso-, sjuk- och långtidsvården, utbildnings-, transport- och byggnadssektorn) bör medlemsstaterna bidra till att främja arbetskraftsutbudet, framför allt genom att verka för tillräckliga löner och anständiga arbetsvillkor, skatte- och förmånssystem som **främjar** deltagande på arbetsmarknaden och en ändamålsenlig och tillgänglig

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör sträva efter att undanröja hinder och negativa incitament och införa positiva incitament för deltagande på arbetsmarknaden, särskilt för låginkomsttagare, andrainkomsttagare (ofta kvinnor) och dem som befinner sig längst bort från arbetsmarknaden, inbegripet personer med invandrabakgrund och romer. Med tanke på den stora arbetskraftsbristen i vissa yrken och sektorer (särskilt inom sektorerna för naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, hälso-, sjuk- och långtidsvården, utbildnings-, transport- och byggnadssektorn) bör medlemsstaterna bidra till att främja arbetskraftsutbudet, framför allt genom att verka för tillräckliga löner och anständiga arbetsvillkor, skatte- och förmånssystem som **stöder** deltagande på arbetsmarknaden och en ändamålsenlig och tillgänglig arbetsmarknadspolitik som

arbetsmarknadspolitik som respekterar arbetsmarknadsparternas roll. Medlemsstaterna bör också stödja en anpassning av arbetsmiljön för personer med funktionsnedsättning, bland annat genom riktat finansiellt och tekniskt stöd, information, medvetandehöjande åtgärder och tjänster som gör det möjligt för dem att delta på arbetsmarknaden och i samhället. Skillnaderna i sysselsättningsgrad och löner mellan kvinnor och män och könsstereotyperna bör åtgärdas. Medlemsstaterna bör säkerställa jämställdhet och ökat deltagande av kvinnor på arbetsmarknaden, bland annat genom att säkerställa lika möjligheter och karriärutveckling och undanröja hinder för ledarskapspositioner på alla beslutsfattande nivåer och genom att bekämpa våld och trakasserier i arbetslivet, vilket är ett problem som främst drabbar kvinnor. Lika lön för lika eller likvärdigt arbete och lönetransparens bör säkerställas. Möjligheten att kombinera arbete, familj och privatliv för både kvinnor och män bör främjas, i synnerhet genom tillgång till ekonomiskt överkomlig långvarig vård och omsorg och förskoleverksamhet och barnomsorg av god kvalitet, samt genom lämpliga strategier som tar hänsyn till hur digitaliseringen förändrat arbetslivet. Medlemsstaterna bör säkerställa att föräldrar och andra med omsorgsansvar har tillgång till lämpliga former av ledighet av familjeskäl och till flexibla arbetsformer för att kunna förena arbete, familj och privatliv samt främja balansen mellan föräldrars utnyttjande av dessa möjligheter.

respekterar arbetsmarknadsparternas roll. Medlemsstaterna bör också stödja en anpassning av arbetsmiljön för personer med funktionsnedsättning, bland annat genom riktat finansiellt och tekniskt stöd, information, medvetandehöjande åtgärder och tjänster som gör det möjligt för dem att delta på arbetsmarknaden och i samhället, **vilket betyder att den sociala ekonomin skulle kunna spela en viktig roll för att säkerställa högkvalitativa arbetstillfällen för personer med funktionsnedsättning. De olika riktlinjer som utarbetats inom ramen för sysselsättningspaketet i den europeiska strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2023–2030 bör genomföras fullt ut på arbetsplatserna. Särskild uppmärksamhet bör ägnas rätten till skälig anpassning, införande av strategier för att behålla personal och kampen mot diskriminerande metoder.** Skillnaderna i sysselsättningsgrad och löner mellan kvinnor och män och könsstereotyperna **i arbetslivet samt könssegregerade arbetsmarknader som återspeglar systematiska könsklyftor i tillgången till relevant utbildning** bör åtgärdas. Medlemsstaterna bör säkerställa jämställdhet och ökat deltagande av kvinnor på arbetsmarknaden, bland annat genom att säkerställa lika möjligheter och karriärutveckling och undanröja hinder för ledarskapspositioner på alla beslutsfattande nivåer och genom att bekämpa våld och trakasserier i arbetslivet, vilket är ett problem som främst drabbar kvinnor. Lika lön för lika eller likvärdigt arbete och lönetransparens bör säkerställas. Möjligheten att kombinera arbete, familj och privatliv för både kvinnor och män bör främjas, i synnerhet genom tillgång till ekonomiskt överkomlig långvarig vård och omsorg och förskoleverksamhet och barnomsorg av god kvalitet, samt genom lämpliga strategier som tar hänsyn till hur digitaliseringen förändrat arbetslivet. **Arbetslagarnas rätt att inte vara uppkopplade är avgörande i detta sammanhang.** Medlemsstaterna bör

säkerställa att föräldrar och andra med omsorgsansvar har tillgång till lämpliga former av ledighet av familjeskäl och till flexibla arbetsformer för att kunna förena arbete, familj och privatliv samt främja balansen mellan föräldrars utnyttjande av dessa möjligheter.

Ändringsförslag 23

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 7 – stycke 1

Kommissionens förslag

För att kunna dra nytta av dynamisk och produktiv arbetskraft och nya arbetsmönster och affärsmodeller bör medlemsstaterna samarbeta med arbetsmarknadens parter om rättvisa, transparenta och förutsägbara arbetsvillkor med balans mellan rättigheter och skyldigheter. De bör minska och förebygga segmentering av arbetsmarknaden, bekämpa odeklarerat arbete och falskt egenföretagande samt främja en övergång till olika former av tillsvidareanställningar. Regler om anställningsskydd, arbetsrätt och institutioner bör ***ge såväl goda förutsättningar för rekrytering som den flexibilitet som arbetsgivare behöver*** för att ***snabbt kunna*** anpassa sig till ***ändrade ekonomiska förhållanden, samtidigt som de skyddar arbetstagarnas rättigheter*** och ***säkerställer socialt skydd, en lämplig säkerhetsnivå och hälsosamma, säkra och väl anpassade arbetsmiljöer för alla arbetstagare***. Möjligheten att använda flexibla arbetsformer som distansarbete kan bidra till högre sysselsättningsnivåer och mer inkluderande arbetsmarknader. Medlemsstaterna bör vidare stödja arbetstagare, företag och andra parter i den digitala omställningen, inbegripet genom att främja utnyttjandet av etiska och tillförlitliga ***artificiell intelligens (AI)***-verktyg. Detta kan omfatta allt från kompetensutveckling och omskolning av

Ändringsförslag

För att kunna dra nytta av dynamisk och produktiv arbetskraft och nya arbetsmönster och affärsmodeller bör medlemsstaterna samarbeta med arbetsmarknadens parter om rättvisa, transparenta och förutsägbara arbetsvillkor med balans mellan rättigheter och skyldigheter. De bör minska och förebygga segmentering av arbetsmarknaden, bekämpa odeklarerat arbete och falskt egenföretagande samt främja en övergång till olika former av tillsvidareanställningar. Regler om anställningsskydd, arbetsrätt och institutioner bör ***föreskriva skydd av arbetstagarnas rättigheter, en hög nivå av socialt skydd och trygg sysselsättning, inkluderande rekrytering, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen samt väl anpassade arbetsmiljöer för alla arbetstagare. Samtidigt bör medlemsstaterna säkerställa en lämplig miljö som gör att företag och arbetsgivare kan anpassa sig till förändringar. Medlemsstaterna bör fullt ut genomföra EU:s bestämmelser om hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, inbegripet bindande yrkeshygieniska gränsvärden, för att försöka minska antalet dödsolyckor i arbetet och eliminera arbetsplatsrelaterad cancer***. Möjligheten att använda flexibla arbetsformer som distansarbete kan bidra till högre sysselsättningsnivåer och mer inkluderande arbetsmarknader ***och till att***

personal till nya yrken till incitament för företag att utveckla och använda teknik med potential att öka produktiviteten, komplettera den mänskliga arbetskraften och minska arbetskraftsbristen i kritiska sektorer. I allmänhet, och på det digitala området i synnerhet, är det viktigt att respektera arbetstagarnas rättigheter i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, psykisk hälsa på arbetsplatsen och balans mellan arbete och privatliv. Anställningsförhållanden som leder till otrygga arbetsvillkor **bör** förebyggas, också när det gäller plattformsarbetare, **genom** att säkerställa rättvisa, transparens och ansvarsskyldighet vid användning av algoritmer, **inklusive genom förbud mot** missbruk av atypiska anställningsformer. Man måste också säkerställa att det finns tillgång till ändamålsenlig och opartisk tvistlösning och rätt till rättslig prövning, inbegripet i tillämpliga fall lämplig compensation, i händelse av omotiverade uppsägningar.

tidigare utestängda grupper av arbetstagare får tillträde till arbetsmarknaden. Samtidigt riskerar den att suddas ut gränserna mellan arbetstid och privatliv, varför det finns ett behov av ett direktiv om rätten att inte vara uppkopplad. Medlemsstaterna bör vidare stödja arbetstagare, företag och andra parter i den digitala omställningen, inbegripet genom att främja utnyttjandet av etiska och tillförlitliga AI-verktyg. Detta kan omfatta allt från **strategier för kompetensutveckling och omskolning av personal till nya yrken, utformade i samarbete med arbetsmarknadens parter,** till incitament för företag att utveckla och använda teknik med potential att öka produktiviteten, komplettera den mänskliga arbetskraften och minska arbetskraftsbristen i kritiska sektorer. I allmänhet, och på det digitala området i synnerhet, är det viktigt att respektera arbetstagarnas rättigheter i fråga om arbetstid, **demokrati i arbetslivet,** arbetsvillkor, psykisk hälsa på arbetsplatsen och balans mellan arbete och privatliv **och att alla arbetstagare, oavsett företagets storlek eller det underliggande anställningsavtalet, ges samma rättigheter.** Anställningsförhållanden som leder till otrygga arbetsvillkor, **såsom falskt egenföretagande, falska praktikplatser eller andra typer av kamouflerat arbete, måste** förebyggas, också när det gäller plattformsarbetare. **Det är därför mycket viktigt att medlemsstaterna genomför direktivet om förbättring av arbetsvillkoren för plattformsarbete, säkerställer att personer som arbetar genom digitala arbetsplattformar kan åtnjuta sina rättigheter och sociala förmåner fullt ut, stärker yrkesinspektionerna och inför avskräckande sanktioner.** Medlemsstaterna bör säkerställa rättvisa, transparens och **mänsklig** ansvarsskyldighet vid användning av algoritmer **och bekämpa** missbruk av atypiska anställningsformer. Man måste också säkerställa att det finns tillgång till

ändamålsenlig och opartisk tvistlösning och rätt till rättslig prövning, inbegripet i tillämpliga fall lämplig kompensation, i händelse av omotiverade uppsägningar.

Ändringsförslag 24

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 7 – stycke 2

Kommissionens förslag

Politiken bör ha som målsättning att förbättra och stödja deltagande, matchning och övergångar på arbetsmarknaden, också mot bakgrund av de demografiska förändringarna och även i mindre gynnade regioner. Medlemsstaterna bör på ett ändamålsenligt sätt aktivera och ge möjligheter åt dem som kan delta på arbetsmarknaden, särskilt underrepresenterade grupper, som kvinnor och ungdomar, liksom utsatta grupper som lågutbildade personer, långtidsarbetslösa, personer med funktionsnedsättning, personer med invandrarbakgrund, däribland personer med tillfällig skyddsstatus, *marginaliserade* romer och äldre arbetstagare. Medlemsstaterna bör stärka omfattningen och ändamålsenligheten för den aktiva arbetsmarknadspolitiken genom en bättre inriktning på målgrupper och ökad uppsökande verksamhet så att fler omfattas av åtgärderna, och genom en närmare koppling till sociala tjänster, utbildning och inkomststöd för arbetslösa medan de söker arbete, baserat på deras rättigheter och skyldigheter. Medlemsstaterna bör använda sig av EU-finansiering och tekniskt stöd på bästa sätt för att förbättra de offentliga arbetsförmedlingarnas kapacitet att i god tid tillhandahålla individanpassat stöd till de arbetssökande, reagera på nuvarande och framtida arbetsmarknadsbehov och genomföra resultatbaserad förvaltning och stödja deras kapacitet att använda data och digital teknik. *Privata arbetsförmedlingar*

Ändringsförslag

Politiken bör ha som målsättning att förbättra och stödja deltagande, matchning och övergångar på arbetsmarknaden, också mot bakgrund av de demografiska förändringarna och även i mindre gynnade regioner. Medlemsstaterna bör på ett ändamålsenligt sätt aktivera och ge möjligheter åt dem som kan delta på arbetsmarknaden, särskilt underrepresenterade grupper, som kvinnor och ungdomar, liksom utsatta grupper som lågutbildade personer, långtidsarbetslösa, personer med funktionsnedsättning, personer med invandrarbakgrund, däribland personer med tillfällig skyddsstatus, romer och äldre arbetstagare. Medlemsstaterna bör stärka omfattningen och ändamålsenligheten för den aktiva arbetsmarknadspolitiken genom en bättre inriktning på målgrupper och ökad uppsökande verksamhet så att fler omfattas av åtgärderna, och genom en närmare koppling till sociala tjänster, utbildning och inkomststöd för arbetslösa medan de söker arbete, baserat på deras rättigheter och skyldigheter. Medlemsstaterna bör använda sig av EU-finansiering och tekniskt stöd *samt nationella resurser* på bästa sätt för att förbättra de offentliga arbetsförmedlingarnas kapacitet att i god tid tillhandahålla individanpassat stöd till de arbetssökande, reagera på nuvarande och framtida arbetsmarknadsbehov och genomföra resultatbaserad förvaltning och stödja deras kapacitet att använda data och

spelar också en roll i sammanhanget.

digital teknik.

Ändringsförslag 25

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 7 – stycke 3

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna bör se till att de arbetslösa får tillräckliga arbetslöshetsförmåner under en *rimlig* tidsperiod, i överensstämmelse med deras inbetalade avgifter och med nationella regler för stödberättigande.

Arbetslöshetsersättning bör inte motverka en snabb återgång till sysselsättning och bör åtföljas av en aktiv arbetsmarknadspolitik, inklusive kompetensutvecklings- och omskolningsåtgärder, också med tanke på arbetskrafts- och kompetensbristen.

Ändringsförslag 26

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 7 – stycke 4

Kommissionens förslag

Rörligheten för inlärare, lärlingar och arbetstagare bör öka och få tillräckligt stöd, särskilt för yrkesstuderande med mindre erfarenhet av rörlighet, i syfte att höja deras kompetens och anställbarhet, utnyttja den europeiska arbetsmarknadens potential fullt ut och bidra till konkurrenskraften på EU-nivå. Hinder för rörlighet för arbetstagare i EU bör åtgärdas, inbegripet förfaranden för erkännande av yrkeskvalifikationer eller överföring av förvärvade sociala rättigheter. Rättvisa och rimliga villkor för alla som är verksamma över gränser bör säkerställas genom att undvika diskriminering och säkerställa lika behandling av EU-medborgare, stärka den

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör se till att de arbetslösa får tillräckliga arbetslöshetsförmåner under en ***tillräckligt lång*** tidsperiod, i överensstämmelse med deras inbetalade avgifter och med nationella regler för stödberättigande ***och på grundval av principen om icke-diskriminering. Detta*** bör åtföljas av en aktiv arbetsmarknadspolitik, inklusive kompetensutvecklings- och omskolningsåtgärder, också med tanke på arbetskrafts- och kompetensbristen ***samt kompetensglappet, och stödjas av mekanismer för ömsesidigt lärande mellan medlemsstaterna.***

Ändringsförslag

Rörligheten för inlärare, lärlingar och arbetstagare bör öka och få tillräckligt stöd, särskilt för yrkesstuderande med mindre erfarenhet av rörlighet, i syfte att höja deras kompetens och anställbarhet, utnyttja den europeiska arbetsmarknadens potential fullt ut och bidra till konkurrenskraften på EU-nivå. Hinder för rörlighet för arbetstagare i EU bör åtgärdas, inbegripet förfaranden för erkännande av yrkeskvalifikationer eller överföring av förvärvade sociala rättigheter. ***Med utgångspunkt i det arbete som görs i arbetsgruppen för efterlevnad på den inre marknaden bör medlemsstaterna förenkla och standardisera sina rapporteringskrav.***

nationella lagstiftningen och EU-lagstiftningen och fördjupa det administrativa samarbetet mellan nationella myndigheter gällande mobila arbetstagare, med stöd av Europeiska arbetsmyndigheten.

Dessutom bör medlemsstaterna göra det möjligt för sina förvaltningar att ta emot standardiserade dokument på unionens andra språk. Rättvisa och rimliga villkor för alla som är verksamma över gränser bör säkerställas genom att undvika diskriminering och säkerställa lika behandling av EU-medborgare, stärka den nationella lagstiftningen och EU-lagstiftningen och fördjupa det administrativa samarbetet mellan nationella myndigheter gällande mobila arbetstagare, med stöd av Europeiska arbetsmyndigheten. Samtidigt som medlemsstaterna stöder arbetskraftens rörlighet bör de också effektivt motverka de negativa effekterna av kompetensflykt i vissa regioner, särskilt i de södra och östra medlemsstaterna liksom i avlägsna områden och på landsbygden.

Ändringsförslag 27

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 7 – stycke 5

Kommissionens förslag

Rörlighet för arbetstagare inom kritiska yrken och för gränsarbetare, säsongarbetare och utstationerade arbetstagare bör stödjas vid tillfälliga gränstängningar ***av folkhälsoskäl***. Medlemsstaterna bör satsa mer på talangpartnerskap för att öka möjligheterna till laglig migration genom att införa nya rörlighetsprogram och sörja för en effektiv integrationspolitik för arbetstagarna – och deras familjer – som omfattar utbildning, sysselsättning, hälsa och bostäder.

Ändringsförslag

Rörlighet för arbetstagare inom kritiska yrken och för gränsarbetare, säsongarbetare och utstationerade arbetstagare bör stödjas vid tillfälliga gränstängningar. Medlemsstaterna bör satsa mer på talangpartnerskap för att öka möjligheterna till laglig migration genom att införa nya rörlighetsprogram och sörja för en effektiv integrationspolitik för arbetstagarna – och deras familjer – som omfattar utbildning, sysselsättning, hälsa och bostäder.

Ändringsförslag 28

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 7 – stycke 6

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna bör också sträva efter att skapa lämpliga förutsättningar för nya arbetsformer och arbetsmetoder, och utnyttja sin potential att skapa arbetstillfällen samtidigt som man ser till att dessa är förenliga med befintliga sociala rättigheter. De bör ge råd och vägledning om rättigheter och skyldigheter som gäller i samband med atypiska anställningsformer och nya arbetsformer, såsom arbete via digitala arbetsplattformar och **permanent eller halvpermanent** distansarbete. I detta avseende kan arbetsmarknadens parter spela en viktig roll och medlemsstaterna bör stödja dem när det gäller att nå ut till och företräda människor i atypiska anställningar och nya arbetsformer. Medlemsstaterna bör också överväga att ge stöd till tillsyn – såsom riktlinjer eller särskild utbildning för **yrkesinspektioner** – beträffande utmaningar som uppstår till följd av nya sätt att organisera arbete, inklusive användning av digital teknik och AI, såsom algoritmisk verksamhetsledning, övervakning av arbetstagarna och distansarbete.

Ändringsförslag 29

Förslag till beslut

Bilaga – riktlinje 7 – stycke 7

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna bör säkerställa en gynnsam miljö för två- och trepartsdialoger mellan arbetsmarknadens parter på alla nivåer, inbegripet kollektivförhandlingar, inom den offentliga och den privata sektorn, i enlighet med nationell lagstiftning och/eller praxis, efter samråd och i nära samarbete med

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör också sträva efter att skapa lämpliga förutsättningar för nya arbetsformer och arbetsmetoder, och utnyttja sin potential att skapa arbetstillfällen samtidigt som man ser till att dessa är förenliga med befintliga sociala rättigheter **samt arbetsrätten på unionsnivå och nationell nivå**. De bör ge råd och vägledning om rättigheter och skyldigheter som gäller i samband med atypiska anställningsformer och nya arbetsformer, såsom arbete via digitala arbetsplattformar och distansarbete. I detta avseende kan arbetsmarknadens parter spela en viktig roll och medlemsstaterna bör stödja dem när det gäller att nå ut till och företräda människor i atypiska anställningar och nya arbetsformer. Medlemsstaterna bör också överväga att ge stöd till tillsyn – såsom **att stärka yrkesinspektionens roll, resurser och kapacitet samt främja åtgärder i form av riktlinjer eller särskild utbildning för arbetsmiljöinspektörer** – beträffande utmaningar som uppstår till följd av nya sätt att organisera arbete, inklusive användning av digital teknik och AI, såsom algoritmisk verksamhetsledning, övervakning av arbetstagarna och distansarbete.

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör **främja demokrati i arbetslivet och** säkerställa en gynnsam miljö för två- och trepartsdialoger mellan arbetsmarknadens parter på alla nivåer, inbegripet kollektivförhandlingar, inom den offentliga och den privata sektorn, i enlighet med nationell lagstiftning och/eller praxis, efter samråd och i nära

arbetsmarknadens parter, samtidigt som deras oberoende respekteras. Medlemsstaterna bör systematiskt, i god tid och på ett meningsfullt sätt involvera arbetsmarknadens parter i utformningen och genomförandet av sysselsättnings- och socialpolitiken och, i förekommande fall, den ekonomiska politiken och annan politik, också för att fastställa och uppdatera de lagstadgade minimilönerna. Medlemsstaterna bör utöka **möjligheten till kollektivförhandlingar**, inklusive genom att stärka kapaciteten hos arbetsmarknadens parter, möjliggöra kollektivförhandlingar på alla lämpliga nivåer och uppmuntra samordning mellan dessa nivåer. Arbetsmarknadens parter bör uppmuntras att förhandla och sluta kollektivavtal i frågor som är relevanta för dem, samtidigt som deras oberoende och rätt till kollektiva åtgärder respekteras fullt ut.

samarbete med arbetsmarknadens parter, samtidigt som deras oberoende respekteras. Medlemsstaterna bör systematiskt, i god tid och på ett meningsfullt sätt involvera arbetsmarknadens parter i utformningen och genomförandet av sysselsättnings- och socialpolitiken och, i förekommande fall, den ekonomiska politiken och annan politik, också för att fastställa och uppdatera de lagstadgade minimilönerna. Medlemsstaterna bör utöka **kollektivavtalsäckningen**, inklusive genom att stärka kapaciteten hos arbetsmarknadens parter, möjliggöra kollektivförhandlingar på alla lämpliga nivåer och uppmuntra samordning mellan dessa nivåer. Arbetsmarknadens parter bör uppmuntras att förhandla och sluta kollektivavtal i frågor som är relevanta för dem, samtidigt som deras oberoende och rätt till kollektiva åtgärder respekteras fullt ut. **Medlemsstaterna bör utan dröjsmål genomföra direktiv (EU) 2022/2041 och utarbeta handlingsplaner för att öka kollektivavtalsäckningen i linje med direktivet, i tillämpliga fall.**

Ändringsförslag 30

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 7 – stycke 8

Kommissionens förslag

När så är lämpligt och med utgångspunkt i befintlig nationell praxis bör medlemsstaterna ta hänsyn till den erfarenhet av sysselsättningsfrågor och sociala frågor som finns inom relevanta organisationer i det civila samhället.

Ändringsförslag

Utan att det påverkar arbetsmarknadsparternas befogenheter och oberoende samt deras rätt att förhandla om och ingå kollektivavtal, och med utgångspunkt i befintlig nationell praxis, bör medlemsstaterna **också** ta hänsyn till den erfarenhet av sysselsättningsfrågor och sociala frågor som finns inom relevanta organisationer i det civila samhället, **när så är lämpligt**.

Ändringsförslag 31

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 8 – stycke 1

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna bör främja inkluderande arbetsmarknader som är öppna för alla genom att införa ändamålsenliga åtgärder för att **bekämpa** alla former av diskriminering och **främja** lika möjligheter för alla – särskilt för grupper som är underrepresenterade på arbetsmarknaden – med tillbörligt beaktande av de regionala och territoriella dimensionerna. De bör säkerställa att alla behandlas lika när det gäller anställning, socialt skydd, hälso- och sjukvård, förskoleverksamhet och barnomsorg, långvarig vård och omsorg, utbildning och tillgång till varor och tjänster, inklusive bostad, oberoende av kön, ras, etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning.

Ändringsförslag 32

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 8 – stycke 2

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna bör modernisera de sociala trygghetssystemen för att ge ett tillräckligt, ändamålsenligt, effektivt och hållbart socialt skydd för alla under alla skeden av livet och därmed verka för social inkludering och social rörlighet uppåt, stimulera till deltagande på arbetsmarknaden, stödja sociala investeringar, bekämpa fattigdom och socialt utanförskap och motverka ojämlikheter, bland annat genom skatte- och förmånssystemens utformning och genom bedömningar av politikens fördelningseffekter. Om övergripande strategier kompletteras med riktade strategier förbättras de sociala

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör främja inkluderande arbetsmarknader som är öppna för alla genom att införa ändamålsenliga åtgärder för att **undanröja** alla former av diskriminering och **säkerställa** lika möjligheter för alla – särskilt för grupper som är underrepresenterade på arbetsmarknaden – med tillbörligt beaktande av de regionala och territoriella dimensionerna. De bör säkerställa att alla behandlas lika när det gäller anställning, socialt skydd, hälso- och sjukvård, förskoleverksamhet och barnomsorg, **avlastningsvård och** långvarig vård och omsorg, utbildning och tillgång till varor och tjänster, inklusive bostad, oberoende av kön, ras, etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning.

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör modernisera de sociala trygghetssystemen för att ge ett tillräckligt, ändamålsenligt, effektivt och hållbart socialt skydd för alla under alla skeden av livet och därmed verka för social inkludering och social rörlighet uppåt, stimulera till deltagande på arbetsmarknaden, stödja sociala investeringar, bekämpa fattigdom och socialt utanförskap och motverka ojämlikheter, bland annat genom skatte- och förmånssystemens utformning och genom bedömningar av politikens fördelningseffekter. Om övergripande strategier kompletteras med riktade strategier förbättras de sociala

trygghetssystemens ändamålsenlighet. En modernisering av de sociala trygghetssystemen bör också syfta till att förbättra deras motståndskraft mot mångfasetterade utmaningar. **Särskild uppmärksamhet** bör **ägnas åt** utsatta hushåll som påverkas mest av den gröna och den digitala omställningen och höga levnadsomkostnader, inbegripet energikostnader. Medlemsstaterna bör göra mer för att ta itu med brister i det sociala skyddet för arbetstagare och egenföretagare med anledning av det ökade antalet atypiska arbetsformer.

trygghetssystemens ändamålsenlighet. En modernisering av de sociala trygghetssystemen bör också syfta till att förbättra deras motståndskraft mot mångfasetterade utmaningar. **Särskilt stöd** bör **ges till** utsatta hushåll som påverkas mest av **klimatförändringarna, de utmaningar som är kopplade till** den gröna och den digitala omställningen och höga levnadsomkostnader, inbegripet energikostnader. Medlemsstaterna bör göra mer för att ta itu med brister i det sociala skyddet för arbetstagare och egenföretagare med anledning av det ökade antalet atypiska arbetsformer.

Ändringsförslag 33

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 8 – stycke 3

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna bör utveckla och integrera de tre delarna av strategin för aktiv inkludering: tillräckligt inkomststöd, inkluderande arbetsmarknader och tillgång till stödtjänster av god kvalitet som uppfyller individuella behov. De sociala trygghetssystemen bör säkerställa tillräckliga minimiinkomstförmåner för alla som saknar tillräckliga resurser och främja social inkludering genom att uppmuntra människor att delta aktivt på arbetsmarknaden och i samhället, bland annat genom ett riktat tillhandahållande av sociala tjänster. Tillgång till ekonomiskt överkomliga och tillgängliga tjänster av god kvalitet, till exempel förskoleverksamhet och barnomsorg, fritidsverksamhet, utbildning, bostäder samt hälso- och sjukvård och långvarig vård och omsorg, är nödvändig för att garantera lika möjligheter. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt kampen mot fattigdom och socialt utanförskap, inbegripet fattigdom bland förvärvsarbetande, i enlighet med unionens

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör utveckla och integrera de tre delarna av strategin för aktiv inkludering: tillräckligt inkomststöd, inkluderande arbetsmarknader och tillgång till stödtjänster av god kvalitet som uppfyller individuella behov. De sociala trygghetssystemen bör säkerställa tillräckliga minimiinkomstförmåner för alla som saknar tillräckliga resurser och främja social inkludering genom att uppmuntra människor **i arbetsför ålder** att delta aktivt på arbetsmarknaden och i samhället, bland annat genom ett riktat tillhandahållande av sociala tjänster. Tillgång till ekonomiskt överkomliga och tillgängliga tjänster av god kvalitet, till exempel förskoleverksamhet och barnomsorg, fritidsverksamhet, utbildning, bostäder samt hälso- och sjukvård och långvarig vård och omsorg **samt avlastningsvård och stöd till omsorgsgivare**, är nödvändig för att garantera lika möjligheter. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt kampen mot fattigdom och socialt utanförskap, inbegripet fattigdom bland

och nationella överordnade mål för 2030 om fattigdomsminskning. I synnerhet barnfattigdom och socialt utanförskap bör motverkas med omfattande och integrerade åtgärder, inbegripet genom fullt genomförande av den europeiska barngarantin. Medlemsstaterna bör säkerställa att alla, även barn, har tillgång till grundläggande tjänster av god kvalitet. De bör säkerställa tillgång till lämpligt överkomligt subventionerat boende eller annat bostadsstöd för behövande och utsatta människor. De bör säkerställa en ren och rättvis energiomställning och åtgärda energifattigdom som är en ökande viktig form av fattigdom, inbegripet, där så är lämpligt, genom stödåtgärder som riktar sig till utsatta hushåll. Medlemsstaterna bör på ett ändamålsenligt sätt använda sig av EU-finansiering och tekniskt stöd för att investera i subventionerat boende, bostadsrenoveringar och kompletterande tjänster och tillgodose det brådskande behovet av anständiga bostäder till ett rimligt pris. De specifika behoven hos personer med funktionsnedsättning, inbegripet tillgänglighet, bör beaktas i samband med dessa tjänster. Åtgärder bör vidtas mot hemlöshet genom att främja tillgången till permanent boende och stödtjänster för hemlösa.

Ändringsförslag 34

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 8 – stycke 4

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna bör säkerställa tillgången till ekonomiskt överkomlig förebyggande vård, medicinsk behandling och långvarig vård och omsorg av god kvalitet i rätt tid, på ett sätt som är långsiktigt hållbart. Med tanke på det ökade behovet av långvarig vård, som också är kopplat till de

förvärvsarbetande, i enlighet med unionens och nationella överordnade mål för 2030 om fattigdomsminskning. I synnerhet barnfattigdom och socialt utanförskap bör motverkas med omfattande och integrerade åtgärder, inbegripet genom fullt genomförande av den europeiska barngarantin. Medlemsstaterna bör säkerställa att alla, även barn, har tillgång till grundläggande tjänster av god kvalitet. De bör säkerställa tillgång till lämpligt överkomligt subventionerat boende eller annat bostadsstöd för behövande och utsatta människor. De bör säkerställa en ren och rättvis energiomställning och **snabbt** åtgärda energifattigdom som är en ökande viktig form av fattigdom, inbegripet, där så är lämpligt, genom stödåtgärder som riktar sig till utsatta hushåll. Medlemsstaterna bör på ett ändamålsenligt sätt använda sig av EU-finansiering och tekniskt stöd för att investera i subventionerat boende, bostadsrenoveringar och kompletterande tjänster och tillgodose det brådskande behovet av anständiga bostäder till ett rimligt pris. De specifika behoven hos personer med funktionsnedsättning, inbegripet tillgänglighet, bör beaktas i samband med dessa tjänster. Åtgärder bör vidtas mot hemlöshet genom att främja tillgången till permanent boende (**bostad först-metoden**) och stödtjänster för hemlösa.

Ändringsförslag

Medlemsstaterna bör säkerställa tillgången till ekonomiskt överkomlig förebyggande vård, medicinsk behandling och långvarig vård och omsorg av god kvalitet i rätt tid, på ett sätt som är långsiktigt hållbart. Med tanke på det ökade behovet av långvarig vård, som också är kopplat till de

demografiska förändringarna, bör luckor i frågor om fullgott skydd, **bristen på arbetskraft och** dåliga arbetsvillkor åtgärdas.

demografiska förändringarna, bör luckor i frågor om fullgott skydd, **arbetskraftsbrist, dåliga arbetsvillkor och den ofta otillräckliga ersättningen till omsorgsgivare** åtgärdas.

Ändringsförslag 35

Förslag till beslut Bilaga – riktlinje 8 – stycke 6

Kommissionens förslag

Med tanke på den ökande livslängden och de demografiska förändringarna bör medlemsstaterna säkra tillräckliga och hållbara pensionssystem för arbetstagare och egenföretagare, med lika möjligheter för kvinnor och män att förvärva och samla pensionsrättigheter, bland annat genom kompletterande pensionssystem för att säkerställa **att äldre har tillräcklig inkomst**. Pensionsreformer bör stödjas av politik som syftar till att minska pensionsklyftan mellan kvinnor och män **och genom åtgärder för att förlänga yrkeslivet, till exempel en höjning av den faktiska pensionsåldern, bland annat genom att underlätta för äldre personer att delta på arbetsmarknaden, och bör ingå i strategier för aktivt åldrande**. Medlemsstaterna bör inleda en konstruktiv dialog med arbetsmarknadens parter och andra relevanta aktörer och möjliggöra en lämplig infasning av reformerna.

Ändringsförslag

Med tanke på den ökande livslängden och de demografiska förändringarna bör medlemsstaterna säkra tillräckliga och hållbara pensionssystem för arbetstagare och egenföretagare, med lika möjligheter för kvinnor och män att förvärva och samla pensionsrättigheter, bland annat genom kompletterande pensionssystem för att säkerställa **en tillräcklig pensionsinkomst över fattigdomsgränsen**. Pensionsreformer bör stödjas av politik som syftar till att minska pensionsklyftan mellan kvinnor och män, **bland annat genom korrekt värderade perioder av mamma- och föräldraledighet, och att främja ett aktivt och hälsosamt åldrande och anständiga arbetsvillkor för att säkerställa att arbetstagare faktiskt kan fortsätta att arbeta tills de når den lagstadgade pensionsåldern. Samtidigt bör arbetstagare som vill fortsätta att arbeta efter det att de nått pensionsåldern ha möjlighet att göra det**. Medlemsstaterna bör inleda en konstruktiv dialog med arbetsmarknadens parter och andra relevanta aktörer och möjliggöra en lämplig infasning av reformerna.